

4. kvartalsregnskap 2024

KLP konsern og KLP

The KLP logo is rendered in a large, white, serif font. The '1' is positioned above the 'K' and 'P', creating a distinctive monogram. The background of the entire page is a blurred photograph of a man in a light blue shirt standing in a meeting room, gesturing with his hands. A laptop and a basket of fruit are visible on a table in the foreground.

Innholdsfortegnelse

KLP Konsern

3	Rapport fjerde kvartal 2024
10	Bærekraft
14	Resultatregnskap
15	Balanse
16	Egenkapitaloppstilling
17	Kontantstrømoppstilling
18	Noter til regnskapet
18	Note 1 Regnskapsprinsipper og -estimer
20	Note 2 Segmentinformasjon
21	Note 3 Resultat fra forsikringstjenester
22	Note 4 Investerings eiendommer
22	Note 5 Forsikringstekniske forhold
26	Note 6 Rentekostnad og verdiendring ansvarlige lån og fondsobligasjonslån
27	Note 7 Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser
33	Note 8 Innlån
34	Note 9 Virkelig verdi hierarki
36	Note 10 Presentasjon av eiendeler og gjeld som er gjenstand for netto oppgjør
36	Note 11 Kapitaldekning
39	Note 12 Pensjonsforpliktelser
39	Note 13 Annen kortsiktig gjeld
40	Nøkkeltall – akkumulert

Kommunal Landspensjonskasse

42	Resultatregnskap
43	Balanse
44	Egenkapitaloppstilling
45	Kontantstrømoppstilling
46	Noter til regnskapet
46	Note 1 Regnskapsprinsipper og -estimer
46	Note 2 Premieinntekter for egen regning
47	Note 3 Tap på rentebærende verdipapir og utlån til amortisert kost
49	Note 4 Erstatninger
49	Note 5 Forsikringsrelaterte driftskostnader
49	Note 6 Verdiendring eiendomsinvesteringer
49	Note 7 Pensjonsforpliktelser
50	Note 8 Virkelig verdi hierarki
53	Note 9 Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser
55	Note 10 Leieavtaler
56	Note 11 Forpliktelser
56	Note 12 Presentasjon av eiendeler og gjeld som er gjenstand for netto oppgjør
57	Note 13 Kapitaldekning

Kontaktinformasjon

KLP Konsern

Rapport fjerde kvartal 2024

Et godt kvartal runder av et år med sterke resultater i alle forretningsområder:

- 9,0 prosent avkastning på pensjonsmidlene i kollektivporteføljen og 1,8 prosent i fjerde kvartal.
- 37,7 milliarder kroner tilføres kundenes premiefond.
- Kundenes bufferfond styrkes med 13,9 milliarder kroner.
- Rekordresultater fra bankvirksomheten.
- Resultatvekst i skadeforsikring.
- Betydelig økning av midler til forvaltning i verdipapirfond.
- Solvensdekningen til konsernet utgjør 298 prosent.
- God pensjonskompetanse og nye, moderne systemløsninger gjør KLP godt posisjonert til å effektivt behandle pensjonssaker og å veilede medlemmer i pensjonsspørsmål når nye og kompliserte regler for offentlig tjenestepensjon trer i kraft i 2025.

KLP – et kundeeid konsern med 75 års historie

15. februar 2024 var det 75 år siden styrene i Norges Byforbund og Norges Herredsforbund vedtok å etablere en felles kommunal pensjonskasse, KLP. Formålet var å etablere en pensjonsordning for små kommuner med få ansatte. KLP har gradvis utvidet servicetilbudet etter ønske fra eierne, og tilbyr nå tjenester innen skadeforsikring, bank og kapitalforvaltning i tillegg til offentlig tjenestepensjon. I dag er vi Norges største pensjonsselskap.

Konsernet hadde ved utgangen av fjerde kvartal 2024 en forvaltningskapital på 1 147 milliarder kroner.

Offentlig tjenestepensjon

MILLIONER KRONER	Kunder	Foretak	Sum
Avkastningsresultat	50 765	325	51 090
Risikoresultat	790		790
Rentegarantipremie		14	14
Administrasjonsresultat		77	77
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen og andre inntekter/kostnader i ikke-teknisk regnskap		1 752	1 752
Skatt		-356	-356
Andre resultatелеmenter		329	329
Resultat etter 4. kvartal 2024	51 555	2 142	53 697
Resultat etter 4. kvartal 2023	29 819	-213	29 606

Avkastningsresultat

KLP forvalter pensjonskapitalen som dekker de pensjonsytelsene som er opptjent. Pensjonskapitalen forvaltes i all hovedsak i kollektivporteføljen.

Pensjonskapitalen skal utbetales over mange år, og det legges derfor til grunn at en del av pensjonsutbetalingene kan dekkes fra avkastningen på pensjonskapitalen (avkastningsgaranti). KLPs avkastningsgaranti utgjør 14,1 milliarder kroner i 2024. Faktiske finansinntekter utgjorde 65,6 milliarder kroner tilsvarende 9,0 prosent, slik at avkastningsresultatet utgjorde 50,8 milliarder kroner (29,2)¹.

Prosent	31.12.2024	31.12.2023
Avkastning kollektivporteføljen	9,0 %	6,4 %
Avkastning inkl. mer-/mindreverdi anleggsobligasjoner og utlån	8,7 %	6,8 %
<i>Avkastningstillene gjelder kollektivporteføljen</i>		
Kapitaldekning Solvens II	298 %	285 %
Kapitaldekning Solvens II med overgangsregler	298 %	285 %

Forvaltning av kollektivporteføljen

Eiendelene i kollektivporteføljen utgjorde 803,4 milliarder kroner (734,3):

Eiendeler	31.12.2024		31.12.2023	
	Andel	Avkastning	Andel	Avkastning
Alle tall i prosent				
Aksjer og alternative investeringer	35,1 %	19,2 %	31,6 %	16,1 %
Anleggsobligasjoner	26,5 %	3,6 %	28,6 %	3,2 %
Eiendom	12,9 %	4,7 %	13,3 %	-3,2 %
Utlån	11,0 %	4,7 %	11,3 %	3,9 %
Omløpsobligasjoner	10,8 %	4,1 %	11,5 %	5,8 %
Likviditet/pengemarked	3,7 %	5,4 %	3,6 %	4,7 %

Aksjer og alternative investeringer

Samlet eksponering i aksjer og alternative investeringer, inkludert aksjederivater, var 35,1 prosent ved utgangen av fjerde kvartal. Samlet avkastning for aksjer og alternative investeringer ble 3,5 prosent i kvartalet. Avkastningen for KLPs globale børsnoterte aksjer var 3,7 prosent, mens KLPs norske børsnoterte aksjeportefølje fikk en avkastning på 1,8 prosent i fjerde kvartal.

Valutasikringsgraden på aksjer i utviklede markeder og de mest likvide valutaene i fremvoksende markeder lå mellom 40 og 60 prosent. I fjerde kvartal har den norske kronen svekket seg mot blant annet amerikanske dollar.

Omløpsobligasjoner og pengemarked

Omløpsobligasjoner utgjorde 10,8 prosent, mens pengemarkedsinstrumenter utgjorde 3,7 prosent av eiendelene i kollektivporteføljen per kvartalslutt. Lange statsrenter i Norge og globalt steg i fjerde kvartal. KLPs globale statsobligasjonsindeks fikk en valutasikret avkastning på -1,2 prosent i kvartalet, mens

¹ Tall i parentes angir verdi for tilsvarende periode i 2023.

avkastningen på den norske statsobligasjonsindeksen var -1,7 prosent. Globale kredittmarginer falt i løpet av kvartalet. Kvartalsavkastningen for KLPs globale kredittobligasjonsindeks ble -1,8 prosent, mens avkastning på norsk kredittobligasjonsindeks var -0,8 prosent. Samlet hadde omløpsobligasjoner en avkastning på -0,5 prosent i fjerde kvartal. Pengemarkedsavkastningen var 1,2 prosent i kvartalet.

Anleggsobligasjoner

Investeringer i anleggsobligasjoner utgjorde 26,5 prosent av kollektivporteføljen ved kvartalsslutt. Ikke-regnskapsførte mindre verdier i kollektivporteføljen utgjorde 10,5 milliarder kroner per utgangen av fjerde kvartal. Porteføljen er godt diversifisert, og består av papirer utstedt av låntakere med høy kredittverdighet. Avkastningen målt til amortisert kost var 0,9 prosent dette kvartalet.

Eiendom

Eiendomsinvesteringer, inkludert norske og internasjonale eiendomsfond, utgjorde 12,9 prosent av kollektivporteføljen.

Kollektivporteføljens eiendomsinvesteringer oppnådde en avkastning på 2,2 prosent i fjerde kvartal og 4,7 prosent i år. Avkastningen inkluderer valutasikring.

Utlån

Utlån i kollektivporteføljen utgjorde 87,5 milliarder kroner. Dette er fordelt med 77,9 milliarder kroner i utlån med offentlig garanti, 3,4 milliarder i pantesikrede boliglån og 6,1 milliarder til utlån i andre land med sikkerhet i pant eller offentlig garanti. Utlånsporteføljen er kjennetegnet av høy kvalitet, uten tap på kommunelån og meget beskjedne avsetninger til tap på boliglån. Ikke-regnskapsførte mindreverdier i utlånsporteføljen (fastrentelån) utgjorde 1,1 milliard kroner per kvartalsslutt. Avkastningen for fjerde kvartal utgjør 1,2 prosent og 4,7 prosent i hele 2024.

Avkastning på selskapsporteføljen

Selskapsporteføljen omfatter eiendeler finansiert av egenkapital og ansvarlige lån/fondsobligasjoner.

Selskapsporteføljen forvaltes med en langsiktig investeringshorisont med moderat risiko, og med en målsetting om stabil avkastning. Investeringene i selskapsporteføljen oppnådde en avkastning på 1,3 prosent i fjerde kvartal og 4,8 prosent i hele 2024.

Risikoresultat

Risikoresultatet viser hvordan utviklingen av dødelighet og uførhet i forsikringsbestanden har vært sammenlignet med forutsetningene som er lagt til grunn ved den årlige premiefastsettelsen.

Risikoresultatet utgjorde 370 millioner kroner (284) i fjerde kvartal. For hele 2024 utgjør risikoresultatet 790 millioner kroner (648).

Risikoresultatet på overlevelse og død vil tradisjonelt ha lite svingninger fra år til år og dødelighetsgrunnlaget oppleves fortsatt å ha gode marginer. På risikoresultat på uførhet vil det normalt være større svingninger fra år til år.

Risikoresultatet på overlevelse og død er totalt på 64 millioner kroner (292) i fjerde kvartal, 795 millioner kroner (928) for hele året. I 2024 som i 2023 har dødeligheten vært høyere enn normalt. I Pensjonsordningen for sykehusleger ble tariffene endret (lavere dødelighet) fra 31.12.2023, og det observeres i 2024 positivt risikoresultat på overlevelse og død.

Risikoresultat for uførhet er på 306 millioner kroner (-8) i fjerde kvartal, mens det for året som helhet er et resultat på -5 millioner kroner (- 280). Det observeres også i 2024 økte avsetninger ved uførhet. Det er to forhold som har påvirket uføreavsetningene både i 2023 og 2024. For det første har avsetningene ved uførhet som følge av at KLP tok kontakt med NAV for å undersøke om det var personer som mottok uførepensjon fra NAV, men som ikke har søkt om uførepensjon fra KLP selv om de har opptjening i KLP. Ved å oppfordre disse til å søke om uførepensjon i KLP har det oppstått et etterslep av saker som har påvirket uførebetalningene og uføreavsetningene i år. Det vil vil årlig sjekk om NAV slik at vi unngår slik etterslep av uføresaker i framtiden, og de med rett til uførepensjon får det de har krav på så raskt som mulig. For det andre har uførheten både på KLPs bestand og i samfunnet for øvrig vært høy i etterkant pandemien.

Administrasjonsresultat

Differansen mellom omkostningselementene i premieinntektene, uttak fra administrasjonsreserve og forsikringsrelaterte driftskostnader utgjør administrasjonsresultatet. Dette viser et overskudd på 77 millioner kroner (144) i 2024. Forsikringsrelaterte driftskostnader utgjør 1 693 millioner kroner (1 512) i 2024.

Finansiell soliditet og kapitalforhold

Forvaltningskapitalen i KLP økte med 76,8 milliarder kroner i 2024 og utgjør 863,9 milliarder kroner. Premiereserven er i samme periode økt med 42,3 milliarder kroner til 615,8 milliarder kroner.

Bufferfondet utgjør 123,2 milliarder kroner etter at det avsettes 13,9 milliarder kroner fra årets resultat til bufferfond. Fondet kan benyttes til å dekke avkastningsunderskudd på forvaltning av pensjonskapitalen og utgjør en finansiell buffer.

Årsresultatet til selskapet ble 2 142 millioner kroner (-213), og resultatet foreslås disponert til egenkapital (innskutt og opptjent).

Uten bruk av overgangsregler er foretakets solvenskapitaldekning (SCR) på 360 prosent. Dette er en økning på 9 prosentpoeng i kvartalet. Innbetalt egenkapitaltilskudd og positivt delårsresultat er den viktigste årsaken til veksten i solvensdekning.

KLP har et mål om at solvensdekningen skal ligge over 150 prosent. Solvensen ligger godt over dette målet og muliggjør dermed god og stabil forvaltning av kundemidlene i et flerårig perspektiv.

Premieinntekter

Premieinntektene eksklusiv mottatt premiereserve ved tilflytting, utgjør 60,9 milliarder kroner (70,2) ved utgangen av fjerde kvartal. Av dette utgjør premier knyttet til regulering av opptjente pensjonsrettigheter 25,4 milliarder kroner (40,1).

I fjerde kvartal var premieinntektene 9,1 milliarder kroner (10,3).

Erstatninger

Utbetalte pensjoner og andre erstatninger, eksklusive avgitt premiereserve ved fraflytting utgjorde 27,8 milliarder kroner (26,1) ved utgangen av fjerde kvartal. I fjerde kvartal utgjorde utbetalingene 7,2 milliarder kroner (6,8).

Andre forhold

Markedssituasjonen på offentlig tjenstepensjon er stabil. KLP legger stor vekt på tett dialog med våre kunder for å videreutvikle servicekonsepter og nettløsninger med god pensjonsveiledning. I de senere år er det arbeidet med å fornye og videreutvikle våre pensjonssystemer. I dag er alle ytelser inne i det nye systemet, noe som styrker kundeopplevelsen og gir verdifull veiledning til den enkelte ansatte, samt umiddelbart svar på de fleste pensjonssøknader.

Storebrand har klaget Norge inn for ESA med påstand om at KLP får ulovlig statsstøtte, og at norske kommuner og helseforetak har brutt reglene for offentlige anskaffelser. Staten har avvist begge klagen. KLP har bidratt med relevante opplysninger for å belyse klagesakene, når dette er blitt forespurt. Klagen er fortsatt til behandling hos ESA, og det er ikke åpnet formell sak i noen av sakskompleksene. I begge saker har ESA som et ledd i sin informasjonsinnhenting kommet med sine foreløpige vurderinger, og bedt om statens kommentarer til disse.

Skadeforsikring

Per utgangen av fjerde kvartal 2024 var driftsresultatet før skatt 386 millioner kroner (273). Fjerde kvartal ga et resultat på 190 millioner kroner (18). Resultatutviklingen i kvartalet skyldes i hovedsak godt resultat fra forsikringsdriften og tilfredsstillende finansresultat. Driftskostnadene var som forventet.

Forsikringsinntekter økte i 2024 med 253 millioner kroner, tilsvarende 10,1 prosent, og er 2 758 millioner kroner. Personmarkedet viser en vekst med 137 millioner kroner, tilsvarende 13,6 prosent, mens offentlig og bedrift viser en vekst med 116 millioner kroner, tilsvarende 7,8 prosent. Den moderate veksten på offentlig og bedrift skyldes i særlig grad kundeavgang innen enkelte skadeutsatte segmenter.

Forsikringsresultatet (premie minus erstatninger) for hendelser inntruffet i 2024, var 441 millioner kroner, en forbedring på 91 millioner kroner sammenlignet med 2023. Resultatforbedringen skyldes i stor grad at 2023 hadde større andel kostnader knyttet til naturhendelser, samt økte premierater i 2024. Videre var reassuransekostnadene noe lavere i 2024 enn i 2023. Forsikringsbransjer med lang avviklingstid har de

siste årene vist en positiv utvikling, mens særlig eiendomsforsikring innen det offentlige- og bedriftsmarkedet har svak lønnsomhet.

Det er innrapportert en stor skade i løpet av kvartalet, beregnet til 24 millioner kroner. Det er i 2024 inntruffet 4 store eiendomsskader på til sammen 193 millioner kroner. Ingen av skadene belaster foretakets reassuranseprogram. Avviklingen av tidligere skadeårganger er fortsatt positiv, og det er hittil i år inntektsført 109 millioner kroner, tilsvarende 4,6 prosent av reservene ved inngangen av året.

Nøkkeltall

	31.12.2024	31.12.2023
Skadeprosent	77,3 %	83,5 %
Gjenforsikringsprosent	6,4 %	2,8 %
Kostnadsprosent	13,0 %	14,0 %
Totalkostnadsprosent	96,8 %	100,4 %

Netto finansinntekt per 31.12.24 var 379,8 millioner kroner (313,3), tilsvarende en avkastning på 6,2 prosent (5,5).

Solvensmargindekningen (SCR) økte fra 238 prosent per utgangen av tredje kvartal til 256 prosent per utgangen av fjerde kvartal 2024. Tilsvarende solvensmargindekning per utgangen av 2023 var 227 prosent.

Kapital- og fondsforvaltning

KLP Kapitalforvaltning AS utfører verdipapirforvaltningen i KLP-konsernet. Ved utgangen av fjerde kvartal forvaltet selskapet totalt 879 milliarder kroner, hvorav 238 milliarder kroner ble forvaltet på vegne av konserneksterne kunder.

I fjerde kvartal var netto tegning i KLP-fondene på 3,1 milliarder kroner. Eksterne kunder bidro med en netto nytegning på 4,2 milliarder kroner i samme periode. For hele 2024 var netto tegning i KLP-fondene på 15,7 milliarder kroner, mens eksterne kunder hadde en netto nytegning på 20 milliarder kroner i løpet av året.

KLP Kapitalforvaltning oppnådde et resultat før skatt på 102,8 millioner kroner i 2024.

Bank

KLP Banken konsernet finansierer boliglån og annen kreditt til personkunder (personmarkedet) samt lån til kommuner, fylkeskommuner og foretak som utfører offentlige oppgaver (offentlig marked). Bankens utlånsvirksomhet finansieres med innskudd fra personer og bedrifter, innlån i verdipapirmarkedet og egenkapital. Banken forvalter også et betydelig utlånsvolum finansiert av pensjonsmidlene i KLP.

KLP Banken konsernet oppnådde for fjerde kvartal et driftsresultat før skatt på 70,7 millioner kroner (82,3). KLP Banken konsernets driftsresultat før skatt for 2024 ble 325,4 millioner kroner (285,4), som er det høyeste i bankens historie. Resultatendringen har i hovedsak sammenheng med økte netto renteinntekter.

Områdefordelt resultat før skatt gir 251,7 millioner kroner i personmarkedet (199,4) og 73,7 millioner kroner i offentlig marked (86,0).

Et vedvarende høyt rentenivå gjennom 2024 har bidratt til økt inntjening på den delen av bankens utlån som er finansiert med egenkapital. I tillegg har gjennomsnittlige utlåsmarginer i personmarkedet økt noe fra fjoråret. Bankens driftsinntekter i form av netto renteinntekter per fjerde kvartal ble 520,2 millioner kroner (464,7).

Ved utløpet av kvartalet inkluderer resultatregnskapet netto kostnader på verdiendringer finansielle instrumenter med -7,0 millioner kroner (2,5). Endringen fra i fjor er i hovedsak knyttet til at verdiendringer på likviditetsplasseringer har gitt lavere inntekter.

Driftskostnader og avskrivninger utgjør -282,7 millioner kroner per fjerde kvartal (-270,1).

Resultatførte tap og tapsavsetninger i 2024 er -1,0 millioner kroner i personmarkedet (-0,9). Det høye rentenivået har så langt ikke medført vesentlig økning i tap på boliglån, men kan på sikt gi redusert betjeningsevne blant lånekundene. Det er heller ikke i 2024 konstaterte tap knyttet til offentlige utlån.

KLP Banken forvalter utlån på egen balanse og lån finansiert av KLP for totalt 130 milliarder kroner (125). På egen balanse hadde KLP Banken konsern per 31.desember 2024 utlån til kunder på 42,8 milliarder kroner (42,9). Fordelingen mellom personmarkedet og offentlige lån var henholdsvis 24,1 (23,9) og 18,7 (19,0) milliarder kroner.

For KLP forvalter KLP Banken konsernet en boliglånsportefølje på 3,4 milliarder kroner (2,8) og 84,1 milliarder kroner i lån til offentlige låntakere og annen virksomhet (79,3). Bankens boliglånsprodukter er innrettet mot målgruppen medlemmer av pensjonsordningene i KLP. Netto samlet boliglånsvekst i 2024 ble 945 millioner kroner (432).

KLP Bankens utlånsvolum i offentlig marked er redusert med -0,3 milliarder kroner i 2024 (-0,2). Lån til offentlige låntakere som forvaltes for KLP har økt med 3,4 milliarder kroner (3,3). Nye utbetalinger av offentlige lån i 2024 utgjør 12,0 milliarder kroner for KLP og KLP Banken samlet (8,1).

KLP Banken konsernets fremmedfinansiering består av innskudd og obligasjoner. På rapporteringstidspunktet utgjorde innskudd fra personer og bedrifter 15,8 milliarder kroner (14,4). Det gir en innskuddsvekst på 1,7 milliarder kroner, eller 12,4 prosent. Innskudd med rentebinding i personmarkedet ble lansert i april og ga et viktig tilskudd til denne veksten. Dette er en følge av bankens satsing på attraktive innskuddsprodukter og har i 2024 gitt banken en vekst i personkunder på 10 prosent.

Konsern

KLP er et gjensidig forsikringsforetak som avlegger konsernregnskap etter IFRS Accounting Standards®. Disse regnskapsreglene hensyntar at KLP er et gjensidig forsikringsforetak hvor all verdiskaping tilfaller forsikringstakerne og avsettes som en forpliktelse til forsikringstakerne. Forpliktelsen til forsikringstakerne består av neddiskontert verdi av framtidige forsikringsutbetalinger, risikjustering knyttet til ikke-finansiell

risiko, og et restbeløp (“residualverdi”) som er tilleggskapital utover det som man forventer å utbetale i avtalte ytelser på forsikringskontraktene. Konsernet har dermed hverken resultat eller egenkapital. Det oppstår allikevel en teknisk egenkapital dersom eiendeler eller gjeld er vurdert til annet enn virkelig verdi i balansen ettersom forpliktelsen som avsettes til forsikringstakerne er basert på virkelig verdi av netto eiendeler. Egenkapitalen vil da bestå av differansen mellom bokført verdi og virkelig verdi, og det oppstår et resultat som består av endring i måledifferanse. Endring i måledifferanse utgjorde minus 710 millioner kroner i fjerde kvartal, minus 163 millioner kroner i 2024. Egenkapitalen utgjør minus 3 303 millioner kroner, hvilket tilsvarer ikke-bokførte merverdier på konsernets eiendeler.

I fjerde kvartal oppnådde konsernet netto investeringsinntekter på 10,9 milliarder kroner (27 181), 66 598 millioner kroner (47 480) hittil i år. Dette er tilstrekkelig til både å finansiere veksten i beste estimat på forpliktelsene, endring i risikojustering og i tillegg øke residualverdien som vist i tabellen nedenfor.

Endring i fjerde kvartal 2024	30.09.2024	Resultatført endring	Kontantstrømmer ført direkte i balansen	31.12.2024
Beste estimat forsikringsforpliktelse	414 886	-230	-166	414 490
Risikojustering	32 338	-3 035	0	29 303
Residualverdi	381 490	14 330	0	395 820
Total forsikringsforpliktelse	828 714	11 065	-166	839 613

Endring i 2024	01.01.2024	Resultatført endring	Kontantstrømmer ført direkte i balansen	31.12.2024
Beste estimat forsikringsforpliktelse	381 006	25 258	8 226	414 490
Risikojustering	29 196	107	0	29 303
Residualverdi	355 979	39 841	0	395 820
Total forsikringsforpliktelse	766 181	65 206	8 226	839 613

Bærekraft

Klimavennlige investeringer

Som det første selskapet i Norge, har KLP fått godkjent sine klimamål etter SBTi² sin nye standard for finansinstitusjoner. Godkjenningen fra SBTi gir retning og troverdighet i arbeidet med å redusere klimagassutslipp og støtte en bærekraftig omstilling.

Målet er netto null utslipp innen 2050, med delmål for 2030, 2035 og 2040. Innen 2030 skal 55 prosent av investeringer og utlån ha SBTi-validerte klimamål, og klimagassutslipp fra eiendomsporteføljen skal reduseres med 37 prosent per kvadratmeter. Direkte utslipp fra driften skal halveres, og fra og med 2024 har vi brukt 100 prosent fornybar elektrisitet. Et viktig tiltak for å nå KLPs klimamål om netto nullutslipp er å øke klimavennlige investeringer. Derfor skal vi årlig investere 30 milliarder kroner i selskaper med ambisiøse klimaomstillingsplaner, og fortsette å øke klimavennlige investeringer med nye 6 milliarder.

Klimavennlige investeringer er investeringer som bidrar direkte til utslippsreduksjoner, eller på en annen måte bidrar til den grønne omstillingen. KLPs klimavennlige investeringer har akkumulert seg over tid, og

² Science based targets initiative: Global organisasjon som utvikler standarder og hjelper selskaper og finansinstitusjoner med å få validert mål for utslippsreduksjoner i tråd med Parisavtalen.

utgjorde ved utgangen av fjerde kvartal, 12,3 prosent av KLPs finansielle eiendeler. Bare i fjerde kvartal økte investeringene med rundt 4 milliarder kroner. Denne økningen skyldes hovedsakelig investeringer i flere fond som investerer i fornybar energi internasjonalt, og grønne obligasjoner i Norge.

MILLIONER KRONER	4. kvartal 2024	31.12.2024	31.12.2023
	Investert beløp	Virkelig verdi	
Nullutslippsinvesteringer	2 351	53 785	39 035
<i>som andel av KLPs investeringer</i>		6,3 %	5,0 %
Fornybar energi	2 351	50 945	36 438
<i>som andel av KLPs investeringer</i>		6,0 %	4,7 %
hvorav fornybar energi i Norge	742	28 095	19 543
hvorav fornybar energi internasjonalt	1 304	19 821	15 325
hvorav fornybar energi i utviklingsland	305	3 028	1 569
Bærekraftig skog	0	2 840	2 597
Overgangsfinansiering	1 715	51 721	45 134
<i>som andel av KLPs investeringer</i>		6,1 %	5,8 %
Miljøbygg i eiendomsporteføljen	0	26 396	25 420
Miljøbygg via fond og obligasjoner	13	2 533	2 509
Grønne obligasjoner	1 100	13 855	9 703
Grønne lån	360	4 642	3 737
Bærekraftig infrastruktur	242	4 295	3 764
Klimavennlige investeringer totalt	4 066	105 506	84 169
<i>som andel av KLPs investeringer</i>		12,3 %	10,8 %
Fossil energi		13 385	16 872
<i>som andel av KLPs investeringer</i>		1,6 %	2,2 %

Aktivt eierskap

I fjerde kvartal har KLP vært aktive med å holde innlegg og delta i panelsamtaler om temaene menneskerettigheter i krig og konflikt og aktsomhetsvurderinger knyttet til det, klimaomstilling, arbeidstakerrettigheter og naturmangfold. Det er viktig for oss å være synlig og delta i ulike fora der disse temaene blir diskutert, fordi dette bidrar til å fremme vårt synspunkt og skape oppmerksomhet rundt viktige temaer innen bærekraft.

KLP har initiert 85 selskapsdialoger med ESG som tema i dette kvartalet (totalt 255 i år). Vi har hatt størst oppmerksomhet på kjønnsbalanse i styrene, og på menneske- og arbeidstakerrettigheter. Dialogene er et ledd i arbeidet for å fremme større andel kvinner i styrene, og å redusere risiko for at våre porteføljeselskaper medvirker til brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter. Dialog er et virkemiddel som er tidkrevende og gir resultater over lengre tid. I 2024 har vi sett at dialoger vi har hatt i tidligere år har vært med på å bidra til at blant annet Volkswagen har solgt sin virksomhet i Xinjiang-regionen. En region som er kjent for høy risiko knyttet til tvangsarbeid.

KLP stemte på 8 254 generalforsamlinger i 2024, hvorav 1 003 i fjerde kvartal. Resultatene fra stemmegivning blir synlige over tid. Etter å ha stemt mot styrene i over 60 selskaper i 2023 på grunn av klima- og naturrisiko, har fire selskaper (inkludert Amazon og Kraft Heinz) forbedret sine avskogingspolicer, 13 selskaper (inkludert Stellantis og Honda) har forbedret sine klimaomstillingsplaner, og flere norske selskaper (inkludert Protector Forsikring og Tomra Systems) har forbedret sine godtgjørelsesrapporter.

Endringer i styret

Egil Matsen fratrådte styret i tredje kvartal. På foretaksforsamlingen 14. november ble Torkild Sindre Varran valgt som nytt styremedlem.

Fremtidsutsikter

KLP forbereder seg på innføringen av nye regler for offentlig tjenestepensjon i 2025, som gir økt fleksibilitet og insentiver for å jobbe lenger. Ettersom mangel på arbeidskraft er en stor utfordring for KLPs kunder, vil selskapet videreføre sitt arbeid med veiledning og digitale løsninger for å støtte medlemmene i deres pensjonsvalg og vise verdien av å stå lenger i arbeid.

Økt digitalisering og samarbeid mellom pensjonsleverandører sikrer mer effektive prosesser og bedre datakvalitet. KLP investerer i ny teknologi, inkludert kunstig intelligens og skybaserte løsninger, for å forbedre tjenestene, øke sikkerheten og redusere kostnader.

Finansiell stabilitet er en prioritet, og solide buffere sikrer god forvaltning av pensjonsmidlene. KLP vil også fortsette sitt arbeid med bærekraftige investeringer og videreutvikling av finansielle tjenester for offentlig sektor til beste for kunder og medlemmer.

Oslo, 14. februar 2025

Styret i Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringselskap

Tine Sundtoft

Leder

Terje Rootwelt

Nestleder

Odd Haldgeir Larsen

Kjerstin Fyllingen

Torkild Sindre Varran

Eli Arnstad

Vibeke Heldal

Valgt av og blant de ansatte

Erling Bendiksen

Valgt av og blant de ansatte

Sverre Thornes

Konsernsjef

Dokumentet er signert elektronisk

Resultatregnskap

KLP Konsern

NOTE	MILLIONER KRONER	4. kvartal 2024	4. kvartal 2023	01.01.2024 -31.12.2024	01.01.2023 -31.12.2023
3, 5	Resultat fra forsikringstjenester	453	-999	-1 620	- 2 277
	Netto inntekter fra investeringer som måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet	15 818	37 571	99 618	76 494
4	Virkelig verdi justering investeringseiendommer og leieinntekter	2 239	-90	5 011	- 2 547
	Netto inntekter fra tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	71	253	-38	504
	Renteinntekter beregnet etter effektiv rentemetode	620	613	2 481	2 117
	Rentekostnader beregnet etter effektiv rentemetode	-570	-528	-2 187	- 1 803
	Andelseiers verdiendring i konsoliderte verdipapirfond	-7 312	-10 638	-38 287	- 27 286
	Netto investeringsinntekter	10 867	27 181	66 598	47 480
	Poliseholders andel av endring i virkelig verdi av underliggende enheter	-11 527	-25 595	-63 663	- 44 179
	Andre forsikringsrelaterte finanskostnader og -inntekter	3	-44	-84	- 42
5	Netto forsikringsrelaterte finanskostnader	-11 524	-25 639	-63 747	-44 221
	Netto forsikringstjenester og finansielt resultat	-203	544	1 231	982
6	Netto kostnader ansvarlig lån og fondsobligasjonslån	-1	-57	-451	- 463
	Driftskostnader	-218	-209	-808	- 773
	Andre inntekter og -kostnader	1	30	-34	0
	Resultat før skatt	-421	307	-61	-254
	Skattekostnader	-359	0	-1 634	- 1 031
	Resultat	-780	307	-1 695	- 1 285
12	Estimatavvik pensjoner egne ansatte	224	-496	442	- 146
	Skatt på poster som senere ikke vil bli omklassifisert til resultatet	-38	77	-72	22
	Andre inntekter og -kostnader som senere ikke vil bli omklassifisert til resultatet	186	-419	370	- 125
	Verdiregulering egne bygg	23	-56	49	- 308
4	Valutakursdifferanse	-133	566	1 124	2 139
	Skatt på poster som senere vil bli omklassifisert til resultatet	-6	14	-12	77
	Andre inntekter og -kostnader som senere vil bli omklassifisert til resultatet	-115	524	1 161	1 908
	Sum andre inntekter og -kostnader	71	105	1 531	1 784
	Totalresultat	- 710	412	- 163	499

Balanse

KLP Konsern

NOTE	MILLIONER KRONER	31.12.2024	31.12.2023
	Eiendeler ved utsatt skatt	40	48
	immaterielle eiendeler	1 551	1 379
	Varige driftsmidler	2 312	2 277
	Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	6 820	6 620
4, 9	Investeringseiendom	98 889	92 322
5	Gjenforsikringskontrakt eiendel	510	728
7, 9	Aksjer og andeler	477 165	354 757
7, 9	Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi over resultatet	419 077	410 807
7	Rentebærende verdipapirer til amortisert kost	2 334	2 254
7, 9	Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi over resultatet	87 092	81 141
7	Utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost	42 836	42 856
7, 9	Finansielle derivater	1 469	15 587
7	Fordringer	3 534	2 433
	Bankinnskudd	3 762	3 509
	SUM EIENDELER	1 147 389	1 016 719
7, 8	Fondsobligasjonslån	1 429	1 434
7, 8	Ansvarlig lånekapital	3 560	3 327
12	Pensjonsforpliktelser	543	913
5	Forsikringsforpliktelser	839 613	766 181
7, 8	Utstedte obligasjonslån med fortrinnsrett	31 529	30 504
7, 8	Gjeld til kredittinstitusjoner	1 395	13 041
7, 8	Gjeld til og innskudd fra kunder	15 801	14 060
7	Finansielle derivater	11 304	3 249
	Forpliktelser ved utsatt skatt	1 213	1 187
13	Annen kortsiktig gjeld	5 427	6 034
	Egenkapital	-3 303	-3 140
	Andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond	238 879	179 929
	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	1 147 389	1 016 719

Egenkapitaloppstilling

KLP Konsern

MILLIONER KRONER	2024	2023
Egenkapital 31.12.	-3 140	8 396
Prinsippendring 01.01. IFRS 9	0	-12 035
Egenkapital 01.01.	-3 140	-3 639
Resultat	-1 695	-1 284
Sum andre inntekter og kostnader	1 531	1 784
Sum totalresultat	- 163	499
Egenkapital 31.12.	-3 303	-3 140

Kontantstrømoppstilling

KLP Konsern

MILLIONER KRONER	01.01.2024 -31.12.2024	01.01.2023 -31.12.2023
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	-14 348	-19 182
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter ¹	-400	-470
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter ²	15 000	19 840
Netto endring i kontanter og bankinnskudd	252	188
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens begynnelse	3 509	3 321
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens slutt	3 762	3 509

¹ Utbetaling ved kjøp av driftsmidler.

² Netto innbetaling av egenkapitaltilskudd, opptak og nedbetaling av gjeld, samt innbetaling fra andelseiere i konsoliderte fond.

Noter til regnskapet

KLP Konsern

Note 1 **Regnskapsprinsipper og -estimer**

Regnskapsprinsipper

Regnskapet i denne delårsrapporten viser konsernregnskapet til Kommunal Landspensjonskasse (KLP) for perioden 01.01.2024 – 31.12.2024. Regnskapet er ikke revidert.

Konsernregnskapet for KLP er utarbeidet i samsvar med IFRS® Accounting Standards godkjent av EU med enkelte tillegg som følger av regnskapsloven og forskrift om årsregnskap for livsforsikringsforetak. Den delen av delårsrapporten som gjelder konsernregnskapet er utarbeidet i henhold til IAS 34 Delårsrapportering.

Alle beløp er presentert i millioner kroner uten desimal med mindre annet er angitt.

Det er ikke foretatt andre endringer i regnskapsprinsippene som har hatt betydning for delårsregnskapet per 31.12.2024. Det vises til konsernets årsrapport for 2023 for nærmere beskrivelse av vesentlige regnskapsprinsipper benyttet i konsernregnskapet.

Delårsregnskapet inneholder ikke all informasjon som kreves av et fullstendig årsregnskap, og denne delårsrapporten bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2023. Årsrapporten er tilgjengelig på klp.no.

Endringer i IFRS® Accounting Standards

En ny regnskapsstandard for presentasjon og opplysninger i regnskap, IFRS 18, er publisert av IASB i april 2024. Denne nye standarden vil erstatte IAS 1 Presentasjon av finansregnskap. Hvis den godkjennes av EU, vil standarden være effektiv for årlige rapporteringsperioder som begynner 1. januar eller senere 2027. IFRS 18 forventes ikke å ha vesentlig innvirkning på konsernets finansielle rapportering. KLP planlegger ikke tidlig implementering av standarden.

Regnskapsestimer

Ved utarbeidelse av delårsregnskapet er det utøvet skjønn og benyttet estimer og forutsetninger som påvirker regnskapstallene. Faktiske tall kan derfor avvike fra benyttede estimer.

Måling av forsikringskontrakter under IFRS 17 medfører bruk av en del parametere som er beheftet med betydelig usikkerhet. De viktigste for de ulike virksomhetsområdene er:

Livsforsikringsvirksomheten

- Alle kontantstrømmer som følger av forsikringskontraktene, og som er innenfor kontraktens grense, inkluderes i måling av forsikringskontrakten. Framtidige kontantstrømmer er beregnet med forutsetninger om årlig framtidig lønnsvekst/regulering som hentes fra en framskrivning av NAM modellen (Norwegian Aggregate Model). Modellen foretar en makroframskrivning av sentrale økonomiske størrelser år for år basert på den økonomiske situasjonen per måletidspunktet.
- Kontantstrømmene er beregnet med beste estimat for dødelighet og uførhet.
- Kontantstrømmene neddiskonteres med en rentekurve som hensyntar tidsverdien av penger og finansiell risiko som ikke er inkludert i estimerte kontantstrømmer. Diskonteringsrentekurven for IFRS 17 er fastsatt med basis i EIOPAs rentekurve med et illikviditetspåslag.
- Risikojusteringen for ikke-finansiell risiko er beregnet utfra livsforsikringsvirksomhetens risikoappetitt og et 98 prosent konfidensnivå til å utgjøre 8,4 prosent av forsikringsforpliktelsen i 2024.

Skadeforsikringsvirksomheten

- Erstatningsavsetningene estimeres med utgangspunkt i virksomhetens historiske utbetalingsmønstre.
- Erstatningsavsetningen neddiskonteres med en rentekurve som hensyntar tidsverdien av penger og finansiell risiko som ikke er inkludert i estimerte utbetalinger. Rentekurven er fastsatt med basis i EIOPAs rentekurve med et illikviditetspåslag.

Forsikringsinntektene i IFRS 17 tilsvarer proratarisk opptjent premie med en justering for sesongvariasjon.

- Sesongvariasjonene er estimert på bakgrunn av virksomhetens historiske variasjon i påløpte erstatninger gjennom året.

Risikojusteringen er fastsatt på bakgrunn av virksomhetens risikoappetitt. Risikojusteringen tilsvarer et tillegg i forsikringstekniske avsetninger som medfører at disse med 75 prosent sannsynlighet er tilstrekkelige til å dekke alle forsikringstekniske forpliktelser. Risikojusteringen for ikke -finansiell risiko er beregnet utfra skadeforsikringsvirksomhetens risikoappetitt og et 75 prosent konfidensnivå, utgjør 4,1 prosent av netto forsikringsforpliktelser i 2024.

Note 2 Segmentinformasjon

MILLIONER KRONER	Kollektiv pensjon offentlig		Skadeforsikring		Bank		Kapitalforvaltning		Øvrige og eliminerings		Sum	
	01.01.2024 -31.12.2024	01.01.2023 -31.12.2023	01.01.2024 -31.12.2024	01.01.2023 -31.12.2023	01.01.2024 -31.12.2024	01.01.2023 -31.12.2023	01.01.2024 -31.12.2024	01.01.2023 -31.12.2023	01.01.2024 -31.12.2024	01.01.2023 -31.12.2023	01.01.2024 -31.12.2024	01.01.2023 -31.12.2023
Resultat fra forsikringstjenester	0	0	88	-9	0	0	0	0	-1 708	-2 268	-1 620	-2 277
Premieinntekter for egen regning	60 883	70 326	0	0	0	0	0	0	-60 883	-70 326	0	0
Netto finansinntekter fra investeringer	65 570	42 712	380	313	514	468	29	23	38 393	31 250	104 885	74 766
Erstatninger for egen regning	-30 200	-28 261	0	0	0	0	0	0	30 200	28 261	0	0
Endring i forsikringsmessige avsetninger	-94 146	-84 315	0	0	0	0	0	0	94 146	84 315	0	0
Poliseholders andel av endring i virkelig verdi av underliggende enheter	0	0	0	0	0	0	0	0	-63 663	-44 179	-63 663	-44 179
Andre forsikringsrelaterte finanskostnader	0	0	-84	-42	0	0	0	0	0	0	-84	-42
Andelseiers verdiendring i konsoliderte verdipapirfond	0	0	0	0	0	0	0	0	-38 287	-27 286	-38 287	-27 286
Netto forsikringstjenester og finansielt resultat	2 107	462	384	263	514	468	29	23	-1 803	-232	1 231	982
Netto finansinntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	2 143	1 282	0	0	0	0	0	0	-2 143	-1 282	0	0
Netto kostnader ansvarlig lån og fondsobligasjonslån	-382	-443	0	0	0	0	0	0	-69	-20	-451	-463
Driftskostnader	-1 693	-1 512	0	0	-280	-268	-520	-528	1 686	1 536	-808	-773
Andre inntekter og -kostnader	-6	192	2	10	92	85	593	560	-714	-848	-34	0
Resultat før skatt	2 169	-20	386	273	325	285	103	55	-2 324	-286	-61	-253
Skattekostnader	-356	-82	-61	-37	-10	-19	-24	-12	-1 182	-881	-1 634	-1 031
Resultat etter skatt	1 812	-101	325	235	315	267	79	42	-3 507	-1 167	-1 695	-1 285
Endring i sum andre inntekter og kostnader	329	-111	36	-10	17	-10	31	-14	1 118	1 929	1 531	1 784
Totalresultat	2 142	-213	361	225	332	257	110	29	-2 389	762	-163	499
Utlån	106 343	103 989	0	0	44 033	44 434	0	0	-20 449	-24 426	129 927	123 997
Andre eiendeler	757 603	683 178	6 712	6 559	7 770	4 494	775	682	244 603	197 809	1 017 462	892 722
Sum eiendeler	863 946	787 167	6 712	6 559	51 803	48 928	775	682	224 154	173 373	1 147 389	1 016 719
Forsikringsforpliktelse	803 036	725 781	3 294	3 392	0	0	0	0	33 283	37 009	839 613	766 181
Annen gjeld	13 675	17 541	464	573	48 364	45 754	282	260	248 295	189 549	311 080	253 678
Sum gjeld	816 712	743 322	3 757	3 965	48 364	45 754	282	260	281 578	226 556	1 150 693	1 019 859

KLP konsernets virksomhet er inndelt i de fem områdene kollektiv pensjon offentlig, skadeforsikring, bank, kapitalforvaltning og øvrige. All virksomhet er rettet mot kunder i Norge.

KOLLEKTIV PENSJON OFFENTLIG

Kommunal Landspensjonskasse tilbyr kollektiv offentlig tjenestepensjon. Dette segmentet følges opp etter NGAAP som avviker fra IFRS Accounting Standards benyttet i konsernet. I elimineringskolonnen er det derfor lagt inn justeringer for å gjøre totalen avstembar mot konsernregnskapet.

SKADEFORSIKRING

KLP Skadeforsikring AS tilbyr ting- og personskadeprodukter til arbeidsgivere innen offentlig og privat sektor. I tillegg tilbys et bredt spekter av standard forsikringsprodukter til personmarkedet.

BANK

KLPs bankvirksomhet omfatter foretakene KLP Banken AS og dets heleide datterforetak; KLP Kommunekreditt AS og KLP Boligkreditt AS. Bankvirksomheten omfatter tjenester som innskudd og utlån til personmarkedet, kredittkort, samt utlån med offentlig garanti.

KAPITALFORVALTNING

Kapitalforvaltning tilbys fra foretaket KLP Kapitalforvaltning AS. Foretaket tilbyr et bredt utvalg av verdipapirfond både til personkunder og institusjonelle kunder. Verdipapirforvaltningen har en samfunnsansvarlig profil.

ØVRIGE

Øvrige segmenter består av KLP Forsikringservice AS som tilbyr et bredt tjenestespekter til kommunale pensjonskasser.

Note 3 Resultat fra forsikringstjenester

MILLIONER KRONER	4. kvartal 2024	4. kvartal 2023	01.01.2024 -31.12.2024	01.01.2023 -31.12.2023
Forsikringsinntekter	1 565	144	2 788	1 780
Forsikringskostnader	-1 105	-1 159	-4 230	-3 986
Gjenforsikringsinntekter (+)/kostnader (-)	-7	17	-178	-71
Resultat fra forsikringstjenester	453	-999	-1 620	-2 277

Note 4 **Investerings eiendommer**

MILLIONER KRONER	4. kvartal 2024	4. kvartal 2023	01.01.2024 -31.12.2024	01.01.2023 -31.12.2023
Netto leieinntekter	1 069	1 011	4 314	3 873
Endring i virkelig verdi	1 170	-1 102	697	-6 420
Netto inntekter fra investerings eiendommer	2 239	-90	5 011	-2 547
Valutakursdifferanse utenlandske eiendommer (føres i utvidet resultat)	-133	566	1 124	2 139
Netto inntekter fra investerings eiendom inkludert valutakursdifferanse	2 107	476	6 135	-407

MILLIONER KRONER	31.12.2024	31.12.2023
Bokført verdi 01.01.	92 322	93 992
Verdiregulering inkludert valutakursdifferanse	1 821	-4 280
Netto tilgang	4 749	2 653
Reklassifisert eiendom til eget bruk	-5	0
Øvrige endringer	2	-42
Bokført verdi	98 889	92 322

Note 5 **Forsikringstekniske forhold**

MILLIONER KRONER	2024	2023
Livsforsikringskontrakter	836 319	762 789
Skadeforsikringskontrakter	3 294	3 392
Forsikringsforpliktelse	839 613	766 181

NOK MILLIONER	Estimat på nåverdien av fremtidige kontantstrømmer	Risikjustering for ikke finansiell risiko	Residualverdi	Sum
Forsikringsforpliktelse livsforsikringskontrakter inngående balanse 01.01.2024	377 742	29 068	355 979	762 789
Endringer relatert til leverte forsikringstjenester				
Endring i risikjustering for ikke finansiell risiko for avløpt risiko	0	1 782	0	1 782
Erfaringsbasert justering ikke relatert til fremtidige forsikringstjenester	-73	0	0	-73
Resultat fra forsikringstjenester	-73	1 782	0	1 708
Endring i risikjustering for ikke finansiell risiko i starten av perioden	0	-924	924	0
Påløpt rente	16 492	1 386	-17 878	0
Resultatførte frigjorte kontantstrømmer	-4 983	0	0	-4 983
Endring i estimater knyttet til framtidig forsikringstjeneste	3 076	258	-3 335	0
Endringer av diskonteringsrentekurven	-28 425	-2 388	30 813	0
Resultat tilført poliseholder	39 330	0	29 316	68 645
Forsikringsrelaterte finanskostnader	25 490	-1 668	39 841	63 663
Premier	38 869	0	0	38 869
Erstatninger og andre forsikringservicekostnader (inkl. investeringskomponenter)	-30 710	0	0	-30 710
Sum kontantstrømmer	8 159	0	0	8 159
Forsikringsforpliktelse livsforsikringskontrakter utgående balanse 31.12.2024	411 318	29 181	395 820	836 319

NOK MILLIONER	Avsetning for inntrufne skader (LIC)		Avsetning for gjenværende dekning (LRC)	Sum
	Estimat på nåverdien av fremtidige kontantstrømmer	Risikjustering for ikke finansiell risiko		
Forsikringsforpliktelse skadeforsikringskontrakter inngående balanse 01.01.2024	2 944	128	320	3 392
Forsikringsinntekter	0	0	-2 758	-2 758
Erstatninger	2 098	84	0	2 182
Kostnader	535	7	0	541
Andre endringer relatert til leverte forsikringstjenester	0	-45	0	-45
Endringer relatert til tidligere leverte forsikringstjenester	-136	-51	0	0
Forsikringservice kostnader	2 497	-5	0	2 492
Resultat fra forsikringstjenester	2 497	-5	-2 758	-266
Forsikringsrelaterte finanskostnader	103	-1	0	101
Premier	0	0	2 777	2 777
Erstatninger og andre forsikringservice kostnader	-2 741	0	0	-2 741
Sum kontantstrømmer	-2 741	0	2 777	36
Andre endringer	5	0	26	32
Forsikringsforpliktelse skadeforsikringskontrakter utgående balanse 31.12.2024	2 808	121	364	3 294

NOK MILLIONER	Avsetning for inntrufne skader (LIC)		Avsetning for gjenværende dekning (LRC)	Sum
	Estimat på nåverdien av fremtidige kontantstrømmer	Risikjustering for ikke finansiell risiko		
Gjenforsikringskontrakter som er eiendeler inngående balanse 01.01.2024	699	39	-10	728
Premie betalt til gjenforsikring	0	0	-136	-136
Gjenforsikringskostnader - relatert til tidligere leverte tjenester	-23	-19	0	-42
Forsikringservice kostnader	-23	-19	0	-42
Resultat fra forsikringstjenester	-23	-19	-136	-178
Forsikringsrelaterte finanskostnader	19	-1	0	17
Premier	-342	0	143	-199
Sum kontantstrømmer	-342	0	143	-199
Andre endringer	141	0	0	141
Gjenforsikringskontrakter som er eiendeler utgående balanse 31.12.2024	494	18	-3	510

NOK MILLIONER	Livsforsikringskontrakter	Skadeforsikringskontrakter	Gjenforsikring	Sum
Spesifikasjon av resultatposter per produktgruppe 01.01.-31.12.2024				
Resultat fra forsikringstjenester	-1 708	266	-178	-1 620
Netto forsikringsrelaterte finanskostnader	-63 663	-101	17	-63 747

Periodens endring i forsikringsforpliktelser:

NOK MILLIONER	Estimat på nåverdien av fremtidige kontantstrømmer	Risikojustering for ikke finansiell risiko	Residualverdi	Sum
Forsikringsforpliktelser livsforsikringskontrakter inngående balanse 01.01.2023	322 226	27 304	337 305	686 834
Endringer relatert til leverte forsikringstjenester				
Endring i risikojustering for ikke finansiell risiko for avløpt risiko	0	2 321	0	2 321
Erfaringsbasert justering ikke relatert til fremtidige forsikringstjenester	-53	0	0	-53
Resultat fra forsikringstjenester	-53	2 321	0	2 268
Endring i risikojustering for ikke finansiell risiko i starten av perioden	0	-2 257	2 257	0
Påløpt rente	12 553	1 089	-13 643	0
Resultatførte frigjorte kontantstrømmer	-15 978	0	0	-15 978
Endring i estimater knyttet til framtidig forsikringstjeneste	-2 558	-222	2 780	0
Endringer av diskonteringsrentekurven	9 599	833	-10 432	0
Resultat tilført poliseholder	22 526	0	37 631	60 158
Forsikringsrelaterte finanskostnader	26 143	-557	18 594	44 179
Premier	57 921	0	0	57 921
Erstatninger og andre forsikringservice kostnader (inkl. investeringskomponenter)	-28 494	0	0	-28 494
Sum kontantstrømmer	29 426	0	0	29 426
Andre endringer	0	0	81	81
Forsikringsforpliktelser livsforsikringskontrakter utgående balanse 31.12.2023	377 742	29 068	355 979	762 789

NOK MILLIONER	Avsetning for inntrufne skader (LIC)		Avsetning for gjenværende dekning (LRC)	Sum
	Estimat på nåverdien av fremtidige kontantstrømmer	Risikojustering for ikke finansiell risiko		
Forsikringsforpliktelser skadeforsikringskontrakter inngående balanse 01.01.2023	2 790	115	276	3 181
Forsikringsinntekter	0	0	-2 505	-2 505
Erstatninger	2 043	83	0	2 126
Kostnader	510	6	0	516
Andre endringer relatert til leverte forsikringstjenester	0	-40	0	-40
Endringer relatert til tidligere leverte forsikringstjenester	-118	-41	0	-158
Forsikringservice kostnader	2 435	9	0	2 444
Resultat fra forsikringstjenester	2 435	9	-2 505	-62
Forsikringsrelaterte finanskostnader	62	5	0	66
Premier		0	2 551	2 551
Erstatninger og andre forsikringservice kostnader	-2 334	0		-2 334
Sum kontantstrømmer	-1 983	0	2 551	568
Andre endringer	-8	0	-2	-10
Forsikringsforpliktelser skadeforsikringskontrakter utgående balanse 31.12.2023	2 944	128	320	3 392

NOK MILLIONER	Avsetning for inntrufne skader (LIC)		Avsetning for gjenstående dekning (LRC)	Sum
	Estimat på nåverdien av fremtidige kontantstrømmer	Risikjustering for ikke finansiell risiko		
Gjenforsikringskontrakter som er eiendeler inngående balanse 01.01.2023	705	30	0	736
Premie betalt til gjenforsikring	0	0	-164	-164
Innkrevning ifm med inntrufne hendelser og utgifter til forsikringstjenester	137	8	0	145
Gjenforsikringskostnader - relatert til tidligere leverte tjenester	-44	-8	0	-52
Forsikringsservice kostnader	93	0	0	93
Resultat fra forsikringstjenester	93	0	-164	-71
Forsikringsrelaterte finanskostnader	16	9	0	25
Premier	-108	0	154	45
Sum kontantstrømmer	-108	0	154	45
Andre endringer	-7	0	0	-7
Gjenforsikringskontrakter som er eiendeler utgående balanse 31.12.2023	699	39	-10	728

NOK MILLIONER	Livsforsikringskontrakter	Skadeforsikringskontrakter	Gjenforsikring	Sum
Spesifikasjon av resultatposter per produktgruppe 01.01. - 31.12.2023				
Resultat fra forsikringstjenester	-2 268	62	-71	-2 277
Netto forsikringsrelaterte finanskostnader	-44 179	-66	25	-44 221

VIKTIGE FORUTSETNINGER

Diskonteringskurve for IFRS 17

Forventede kontantstrømmer fra forsikringskontraktene vil forfalle på ulike tidspunkter framover i tid. De framtidige kontantstrømmene neddiskonteres derfor til balansedagens verdi med en rentekurve som fastsettes på balansedagen. Diskonteringskurven for IFRS 17 er i hovedtrekk fastsatt etter de samme prinsipper som den kurve EIOPA beregner til Solvens II-formål. Hovedforskjellen er at EIOPAs estimat for volatilitetsjustering erstattes med et estimat for illikviditetspremien i obligasjonsmarkedet, og denne kalibreres til illikviditetsgraden til KLPs forpliktelse. Nedenfor oppis utvalgte verdier av diskonteringskurver for IFRS 17.

År	31.12.2024	31.12.2023
1	4,8 %	4,8 %
2	4,7 %	4,7 %
3	4,6 %	4,4 %
4	4,6 %	4,2 %
5	4,5 %	4,1 %
10	4,4 %	4,0 %
15	4,3 %	4,0 %
25	4,1 %	3,9 %
50	3,8 %	3,7 %
75	3,7 %	3,7 %
100	3,7 %	3,6 %

Lønnsvekstkurve

Framtidige kontantstrømmer innenfor kontraktens grense er beregnet med forutsetninger om årlig framtidig lønnsvekst/regulering som angitt i tabell under. Lønnsvekstkurven er framskrevet av NAM-modellen (Norwegian aggregate model) som foretar en makroframskrivning av sentrale økonomiske størrelser (lønnsvekst, inflasjon mm) år for år.

År	31.12.2024	31.12.2023
1	4,6 %	5,3 %
5	4,3 %	4,9 %
10	3,7 %	3,7 %
15	3,3 %	3,2 %
25	3,5 %	3,3 %
50	3,5 %	3,5 %
80	3,5 %	3,5 %

SENSITIVITET IFRS 17

Tabellen nedenfor viser konsekvensen for konserntes residualverdi ved endring i standardforutsetningene anvendt i beste estimat. Sensitivitet knyttet til omkostninger er også inkludert i oversikten. Residualverdien består av den delen av forsikringsforpliktelsen som ikke inngår i beste estimat eller risikjusteringer.

NOK MILLIONER	Endring	31.12.2024	31.12.2023
Redusert død	-5 %	-4 674	-4 519
Økt dødelighet	5 %	4 477	4 329
Økt uførhet	5 %	-414	-401
Redusert uførhet	-5 %	418	404
Økt omkostninger	5 %	-1 347	-1 303
Redusert omkostninger	-5 %	1 348	1 303
Økt rentekurve	*)	35 002	33 594
Redusert rentekurve	**)	-40 015	-42 074

Alle endringer av forutsetninger er i %-vis endring av standard forutsetning anvendt per 31.12.2024 (31.12.2023).

*) Økt rentekurve med 50 basispunkter for likvid del av diskonteringsrentekurven, 1:10 år. Deretter ekstrapolert til et estimat for langsiktig rente basert på sum av langsiktig BNP-realvekst og Norges Banks inflasjonsmål.

***) Redusert med 50 basispunkter for likvid del av diskonteringsrentekurven, 1:10 år. Deretter ekstrapolert til et estimat for langsiktig rente basert på sum av langsiktig BNP-realvekst og Norges Banks inflasjonsmål.

Note 6 Rentekostnad og verdiendring ansvarlige lån og fondsobligasjonslån

MILLIONER KRONER	4. kvartal 2024	4. kvartal 2023	01.01.2024 -31.12.2024	01.01.2023 -31.12.2023
ANSVARLIGE LÅN				
Rentekostnader	-37	-35	-146	-153
Verdiendringer	18	-21	-229	-229
Sum rentekostnad og verdiendring ansvarlige lån	-19	-56	-375	-382
FONDSOBLIGASJONSLÅN				
Rentekostnader	-22	-17	-80	-75
Verdiendringer	41	16	5	-6
Sum rentekostnad og verdiendring fondsobligasjonslån	18	-1	-75	-81
Sum rentekostnad og verdiendring ansvarlige lån og fondsobligasjonslån	-1	-57	-451	-463

Noten gir en spesifisering av linjen «Rentekostnad og verdiendring ansvarlige lån og fondsobligasjonslån» fordelt på rentekostnader og verdiendring i periodene angitt.

Verdiendringene kommer i stor grad av at lånene er denominert i utenlandsk valuta. Det ansvarlige lånet er denominert i euro, mens fondsobligasjonslånet er utstedt i japanske yen.

Note 7 **Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser**

Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva tilsvarende eiendel eller forpliktelse ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand. Dersom markedet for verdipapiret ikke er aktivt, eller verdipapiret ikke er notert på børs eller tilsvarende, benytter konsernet verdsettelsesteknikker for å fastsette virkelig verdi. Disse baseres bl.a. på informasjon om nylige gjennomførte transaksjoner på forretningsmessige vilkår, henvisning til omsetning av lignende instrumenter og prising ved hjelp av eksterne rentekurver og rentedifferansekurver. Estimatenes bygger i størst mulig grad på eksterne observerbare markedsdata, og i liten grad på selskaps-spesifikk informasjon.

For denne noten kan kategoriseringen av finansielle instrumenter deles opp i tre ulike nivåer; balanseklassifisering, regnskapsklassifisering og type instrument. Det er siste kategori, type instrument, hvor det gis informasjon på hvordan virkelig verdi er utledet.

FINANSIELLE INSTRUMENTER SOM MÅLES TIL AMORTISERT KOST

Denne kategorien inkluderer:

- Rentebærende verdipapirer og andre gjeldsinstrumenter som måles til amortisert kost
- Utlån kommuner, bedrifter og personkunder til amortisert kost
- Gjeld til og innskudd kunder (forpliktelse)
- Annen utstedt gjeld (forpliktelse)

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente metode. Internrenten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer over forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte transaksjonskostnader samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av disse kontantstrømmene neddiskontert med internrenten. I denne noten opplyses det forøvrig om virkelig verdi på de finansielle instrumentene som måles til amortisert kost.

FINANSIELLE INSTRUMENTER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI

Denne kategorien inkluderer:

- Egenkapitalinstrumenter
- Rentebærende verdipapirer og andre gjeldsinstrumenter som måles til virkelig verdi
- Utlån kommuner, bedrifter og personkunder til virkelig verdi
- Derivater (eiendeler og forpliktelser)
- Gjeld til kredittinstitusjoner (forpliktelse)
- Ansvarlig lånekapital (forpliktelse)

Nedenfor er det listet hvilke ulike typer finansielle instrumenter som faller inn under de ulike regnskapskategoriene og hvordan virkelig verdi blir beregnet.

- RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER OG ANDRE GJELDSINSTRUMENTER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI

a) Utenlandske rentepapirer

Utenlandske rentepapirer prises i hovedregel på bakgrunn av priser innhentet fra indeksleverandør. Samtidig sammenlignes priser mellom flere ulike kilder for å fange opp eventuelle feil. Følgende kilder benyttes:

- Bloomberg Barclays Indices
- Bloomberg

Bloomberg Barclays Indices har førsteprioritet (de dekker henholdsvis utenlandsk stat og utenlandsk kreditt). Deretter benyttes Bloomberg med bakgrunn i Bloombergs priskilde Business Valuator Accredited in Litigation (BVAL). BVAL inneholder verifiserte priser fra Bloomberg.

b) Norske rentepapirer - stat

Til prising av norske statsobligasjoner benyttes Nordic Bond Pricing som primærkilde.

c) Norske rentepapirer – unntatt stat

Norske rentepapirer (denominert i NOK), prises som hovedregel basert på priser fra Nordic Bond Pricing. Papirer som ikke leveres av Nordic Bond Pricing, prises teoretisk. Teoretisk pris skal baseres på neddiskontert verdi av papirets fremtidige kontantstrøm. Diskontering gjøres ved å benytte en swapkurve justert for kredittspread og likviditetspread. Kredittspread skal så langt mulig baseres på en sammenlignbar obligasjon fra samme utsteder. Likviditetspread fastsettes skjønnsmessig.

d) Rentepapirer utstedt av utenlandske foretak, men denominert i kroner

Virkelig verdi beregnes etter samme hovedprinsippene som for norske rentepapirer beskrevet ovenfor.

e) Fordringer på kredittinstitusjoner

Virkelig verdi av disse anses som tilnærmet lik bokført verdi da kontraktsbetingelsene løpende endres i takt med markedsrenten.

f) Utlån til kommuner og foretak med kommunal garanti

Fordringene verdsettes ved hjelp av en verdsettelsesmodell som benytter relevante kredittpåslagsjusteringer innhentet i markedet. For garanterte utlån beregnes virkelig verdi som neddiskontert kontantstrøm basert på samme rentekurve som direktelånene, men kredittmarginen er justert til markedsnivå for aktuell kombinasjon av garantistkategori og garantiform. Garantisten er enten stat, fylkeskommune, kommune eller bank.

g) Lån med sikkerhet i pant

Prinsippene for beregning av virkelig verdi avhenger av hvorvidt utlånene har rentebinding eller ikke. Virkelig verdi av utlån med rentebinding beregnes ved å neddiskontere kontraktsfestede kontantstrømmer med markedsrente inklusive en relevant risikomargin på balansedagen. Virkelig verdi av utlån uten rentebinding anses tilnærmet lik bokført verdi da kontraktsbetingelsene løpende endres i takt med endring i markedsrentene.

- EGENKAPITALINSTRUMENTER

h) Aksjer (noterte)

Likvide aksjer verdsettes som hovedregel på basis av priser levert fra indeksleverandør. Samtidig sammenlignes priser mellom ulike kilder for å fange opp eventuelle feil.

Følgende kilder benyttes for norske aksjer:

- Oslo Børs (primærkilde)
- Morgan Stanley Capital International (MSCI)
- Bloomberg

Følgende kilder benyttes for utenlandske aksjer:

- Morgan Stanley Capital International (MSCI) (primærkilde)
- Bloomberg

i) Aksjer (unoterte)

Konsernet benytter, så langt det lar seg gjøre, bransjeanbefalingene til Verdipapirfondenes forening. Dette innebærer at sist omsatt kurs benyttes så lenge denne ansees å være representativ. Dersom prisbildet ansees som utdatert foretas en avledet verddivurdering i forhold til en relevant proxy (eksempelvis en aksjeindeks eller ett eller flere selskaper). Om dette ikke er mulig gjøres det en skjønnsmessig vurdering, denne kan være basert på fundamentalanalyse, meglervurdering eller risiko- eller likviditetsmessige tilpasninger til prisen.

j) Private Equity

Investeringer i Private Equity gjøres gjennom fond. Fondenes virkelige verdi skal baseres på rapporterte markedsverdier, som følger av International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines ('IPEV Guidelines'). Disse retningslinjene fastsettes av European Venture Capital Association (EVCA) og baserer seg på prinsippet om tilnærmet markedsvurdering av foretakene. Virkelig verdi er beregnet ut ifra fondenes rapporterte markedsverdi justert for inn- og utbetalinger i perioden mellom siste rapporterte markedsverdi fra fondet og perioden det rapporteres på for konsernet. Direkteinvesteringer i Private Equity behandles analogt med omløpsaksjer, men verdsettelse kan være daglig, kvartalsvis eller årlig. I de tilfeller det har vært mulig å få informasjon om hva ko-investeringer prises til i fondene, legges dette til grunn i verdsettelsen. Øvrige direkteinvesteringene er verdsatt til kostpris, rapporterte markedsverdier fra foretak eller omsatt pris der dette foreligger.

- DERIVATER

k) Futures/FRA/IRF

Alle futureskontrakter til konsernet handles på børs. Bloomberg benyttes som priskilde. Det innhentes også priser fra en annen kilde som kontroll på at prisene fra Bloomberg er korrekte. Reuters fungerer som sekundærkilde.

l) Opsjoner

Bloomberg benyttes som kilde for prising av opsjoner som handles på børs. Reuters er sekundærkilde.

m) Renteswaper

Renteswaper verdsettes i en modell som hensyntar observerbare markedsdata som rentekurver og relevant kredittpåslag.

n) FX-swaper

FX-swaper med forfall på ett år eller mindre prises på kurver som er bygget opp fra FX swap-punkter hentet fra Reuters. For FX-swaper over ett år vurderes markedet relativt lite likvid og det skal benyttes basisjusterte swapkurver.

- GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER

o) Plasseringer hos kredittinstitusjoner og deposits

Plasseringer hos kredittinstitusjoner er innskudd med kort løpetid. Virkelig verdi beregnes ved å neddiskontere kontraktsfestede kontantstrømmer med markedsrente inklusive en relevant risikomargin på balansedagen. Deposits prises på swapkurver.

- ANSVARLIG LÅNEKAPITAL, ANNEN UTSTEDT GJELD OG INNSKUDD FRA KUNDER

p) Virkelig verdi av ansvarlige lån

For lån notert på børs hvor det anses å være et aktivt marked brukes den observerbare prisen som virkelig verdi. For øvrige lån som ikke er en del av et aktivt marked fastsettes virkelig verdi ut ifra en intern verdsettelsesmodell basert på observerbare data.

q) Virkelig verdi av utstedt fondsobligasjonslån

Virkelig verdi i denne kategorien er fastsatt ut i fra interne verdsettelsesmodeller basert på eksterne observerbare data.

r) Utstedte obligasjonslån med fortrinnsrett

Virkelig verdi i denne kategorien er fastsatt ut i fra interne verdsettelsesmodeller basert på eksterne observerbare data.

s) Innskudd fra kunder

Alle innskudd er uten rentebinding. Virkelig verdi av disse anses som tilnærmet lik bokført verdi da kontraktsbetingelsene løpende endres i takt med markedsrenten.

Tabellen under gir en nærmere spesifisering av innholdet i de ulike klassene av eiendeler og forpliktelser.

MILLIONER KRONER	31.12.2024		31.12.2023	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER OG ANDRE GJELDSINSTRUMENTER TIL AMORTISERT KOST				
Norske obligasjoner	1 102	1 052	1 017	935
Utenlandske obligasjoner	1 232	1 166	1 237	1 108
Sum rentebærende verdipapirer	2 334	2 219	2 254	2 043
UTLÅN KOMMUNER, BEDRIFTER OG PERSONKUNDER - REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET				
Utlån med sikkerhet i pant	3 197	3 197	2 569	2 569
Lån til kommunal sektor eller foretak med kommunal garanti	76 844	76 844	72 705	72 705
Utlån utland med sikkerhet i pant og offentlig garanti	6 311	6 311	5 245	5 245
Andre utlån	740	740	622	622
Sum utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi	87 092	87 092	81 141	81 141
UTLÅN KOMMUNER, BEDRIFTER OG PERSONKUNDER - REGNSKAPSFØRT TIL AMORTISERT KOST				
Utlån og fordringer på kunder	42 836	42 851	42 856	42 850
Sum utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost	42 836	42 851	42 856	42 850
RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER OG ANDRE GJELDSINSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI				
Norske obligasjoner	137 843	137 843	133 716	133 716
Norske sertifikater	12 361	12 361	8 189	8 189
Utenlandske obligasjoner	215 443	215 443	209 125	209 125
Utenlandske sertifikater	0	0	898	898
Plassering hos kredittinstitusjoner	53 431	53 431	58 880	58 880
Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi	419 077	419 077	410 807	410 807
AKSJER OG ANDELER TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET				
Aksjer	410 894	410 894	302 882	302 882
Aksjefond	53 887	53 887	44 885	44 885
Eiendomsfond	8 040	8 040	6 990	6 990
Sum aksjer og andeler til virkelig verdi	477 165	477 165	354 757	354 757
FORDRINGER				
Fordringer i forbindelse med direkte forretninger	1 383	1 383	750	750
Fordringer ved verdipapirhandel	1 797	1 797	1 309	1 309
Fordskuddsbetalt husleie tilknyttet eiendomsvirksomheten	348	348	148	148
Andre fordringer	7	7	225	225
Sum lån og fordringer øvrige inkl. fordringer på forsikringstakere	3 534	3 534	2 433	2 433
FINANSIELL GJELD				
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 395	1 395	13 041	13 041
Utstedt obligasjonslån med fortrinnsrett	31 529	31 596	30 504	30 526
Gjeld til og innskudd fra kunder	15 801	15 801	14 060	14 060
Fondsobligasjonslån	1 429	1 429	1 434	1 434
Ansvarlige lån	3 560	3 560	3 327	3 327
Sum finansiell gjeld	53 713	53 781	62 366	62 389
MILLIONER KRONER	31.12.2024		31.12.2023	
	Eiendeler	Forpliktelser	Eiendeler	Forpliktelser
FINANSIELLE DERIVATER - REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Valutaterminer	781	7 070	13 525	1 152
Renteswaper	243	4 235	1 383	2 096
Rente- og valutawaper	445	0	679	0
Sum finansielle derivater	1 469	11 304	15 587	3 249

Note 8 **Innlån**

MILLIONER KRONER	Pålydende i NOK	Valuta	Rente	Forfall	Bokført verdi 31.12.2024	Bokført verdi 31.12.2023
TIDSBEGRENSET ANSVARLIG LÅN						
Kommunal Landspensjonskasse	2 530	EUR	Fast ¹	2045	3 560	3 327
Sum ansvarlige lån	2 530				3 560	3 327
FONDSOBLIGASJONSLÅN						
Kommunal Landspensjonskasse	984	JPY	Fast ²	2034	1 429	1 434
Sum fondsobligasjonslån	984				1 429	1 434
UTSTEDTE OBLIGASJONSLÅN MED FORTRINNSRETT						
KLP Kommunekreditt AS	0	NOK	Flytende	2024	0	1 562
KLP Kommunekreditt AS	1 886	NOK	Flytende	2025	1 892	5 015
KLP Kommunekreditt AS	5 000	NOK	Flytende	2026	5 053	5 053
KLP Kommunekreditt AS	1 000	NOK	Fast	2027	1 012	1 012
KLP Kommunekreditt AS	6 000	NOK	Flytende	2027	6 050	6 052
KLP Kommunekreditt AS	6 250	NOK	Flytende	2028	6 306	0
KLP Kommunekreditt AS	700	NOK	Fast	2029	706	706
KLP Boligkreditt AS	0	NOK	Flytende	2024	0	2 501
KLP Boligkreditt AS	2 500	NOK	Flytende	2025	2 501	1 555
KLP Boligkreditt AS	4 500	NOK	Flytende	2026	4 535	4 536
KLP Boligkreditt AS	2 500	NOK	Flytende	2027	2 516	2 516
KLP Boligkreditt AS	1 000	NOK	Flytende	2028	1 003	
Annet					-45	-4
Sum utstedte obligasjonslån med fortrinnsrett	31 336				31 529	30 504
GJELD TIL KREDIT TINSTITUSJONER						
KLP Banken AS	0	NOK	Flytende	2024	0	453
KLP Banken AS	300	NOK	Flytende	2025	301	301
KLP Banken AS	150	NOK	Flytende	2026	151	151
KLP Banken AS	350	NOK	Flytende	2027	353	0
KLP Fond	0	NOK/EUR/USD	Flytende	2023	0	4 218
KLP Fond	0	NOK/EUR/USD	Fast	2023	0	1 111
KLP Fond	0	NOK/EUR/USD	Flytende	2024	30	0
Kommunal Landspensjonskasse	0	NOK/EUR/USD	Flytende	2023	0	6 727
Kommunal Landspensjonskasse	0	NOK/EUR/USD	Flytende	2024	512	0
Annet					47	80
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	800				1 395	13 041
GJELD TIL OG INNSKUDD KUNDER ³						
KLP Banken AS	15 801	NOK			15 801	14 060
Sum gjeld og innskudd til kunder	15 801				15 801	14 060
Sum innlån	51 450				53 713	62 366

¹ Lånet har et renteendringstidspunkt i 2025.

² Lånet har et renteendringstidspunkt i 2034.

³ Det er ikke kontraktfestet forfall på innskudd.

Noten viser finansiell gjeld konsernet har ved periodeslutt, hvor mesteparten er finansiering til KLP Bank konsernet.

De angitte foretakene er utstedere av den finansielle gjelden som er beskrevet. Innskudd hører inn under KLP Banken AS.

Note 9 Virkelig verdi hierarki

MILLIONER KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	31.12.2024	31.12.2023
EIENDELER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI					
Tomter	0	0	1 283	1 283	1 283
Bygg	0	0	97 606	97 606	91 040
Investeringseiendom	0	0	98 889	98 889	92 322
Utlån kommuner, bedrifter og personkunder til virkelig verdi	0	87 092	0	87 092	81 141
Sertifikater	2 948	9 413	0	12 361	9 086
Obligasjoner	23 439	329 835	0	353 274	342 850
Rentefond	0	9 503	17 279	26 782	25 632
Utlån og fordringer	25 977	684	0	26 661	33 238
Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi	52 363	349 435	17 279	419 077	410 807
Aksjer	398 263	6 572	6 059	410 894	302 882
Aksjefond	2 915	0	37	2 952	2 415
Eiendomsfond	0	2 635	5 405	8 040	6 990
Spesialfond	0	2 536	1 809	4 345	0
Private Equity	0	0	50 936	50 936	42 470
Aksjer og andeler	401 178	11 743	64 245	477 165	354 757
Finansielle derivater	0	1 469	0	1 469	15 587
Sum eiendeler regnskapsført til virkelig verdi	453 541	449 738	180 412	1 083 691	954 613
FORPLIKTELSE REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI					
Finansielle derivater gjeld	0	11 304	0	11 304	3 249
Gjeld til andre kredittinstitusjoner og annen gjeld ¹	589	0	1	590	12 137
Ansvarlig lån	0	3 560	0	3 560	3 327
Fondsobligasjonslån	0	1 429	0	1 429	1 434
Sum forpliktelser regnskapsført til virkelig verdi	589	16 293	1	16 884	20 146

¹ Linjen «Gjeld til kredittinstitusjoner» i balansen inneholder forpliktelser målt til virkelig verdi og amortisert kost. Denne linjen er derfor ikke avstembar mot balansen. Forpliktelsene som måles til amortisert kost utgjør 804 millioner kroner per 31.12.2024.

Endringer i nivå 3, Verdipapirer og investeringseiendom	Verdipapirer	Investeringseiendom	Sum
Inngående balanse 01.01.	67 055	92 322	159 377
Solgt / avgang som følge av reklassifisering	-5 990	177	-5 813
Tilgang som følge av kjøp og aktiveringer	13 298	4 572	17 870
Urealiserte endringer	7 159	1 821	8 980
Øvrige endringer	0	-4	-4
Utgående balanse	81 522	98 889	180 410
Realisert gevinst / tap	2 215	0	2 215

Urealiserte endringer og realisert gevinst/tap reflekteres på linjen «Netto verdiendringer på finansielle instrumenter» i konsernresultatet.

Tabellene «Endringene i nivå 3» viser endringer i nivå 3 klassifiserte papirer i perioden angitt.

Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva tilsvarende eiendel eller forpliktelse ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold. Høyeste kvalitet i forhold til virkelig verdi er basert på noterte kurser i et aktivt marked. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand.

Nivå 1: Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra noterte priser i et aktivt marked for identiske eiendeler eller forpliktelser som enheten har tilgang til ved rapporteringstidspunktet. Eksempler på instrumenter i nivå 1 er børsnoterte papirer.

Nivå 2: Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra observerbare markedsdata. Dette inkluderer priser basert på identiske instrumenter, men hvor instrumentet ikke innehar høy nok omsetningsfrekvens og derfor ikke anses som omsatt i et aktivt marked, samt priser basert på tilsvarende eiendeler og prisledende indikatorer som kan bli bekreftet fra markedsinformasjon. Eksempler på instrumenter i nivå 2 er rentepapirer priset ut fra rentebaner.

Nivå 3: Instrumenter på nivå 3 innehar ingen observerbare markedsdata eller omsettes i markeder ansett som inaktive. Prisen baseres hovedsakelig på egne beregninger hvor reell virkelig verdi kan avvike hvis instrumentet skulle blitt omsatt. Instrumentene som omfattes i nivå 3 hos konsernet er blant annet unoterte aksjer og Private Equity.

Verdsettelse rundt poster i de ulike nivåene er beskrevet i note 7. For beskrivelse av prising på investeringseiendom henvises det til sist avlagte årsrapport.

For eiendeler som inngår i nivå 3 er det ikke blitt gjort noen sensitivitetsanalyse. For sensitivitetsanalyse for investeringseiendom henvises det til årsrapporten. Alt av investeringseiendom inngår forøvrig i nivå 3. En endring i variablene til prisingen er vurdert som lite signifikant for verdipapirene. På generelt grunnlag vil en endring i prisingen på 5 prosent gi en endring på 9 021 millioner kroner per 31.12.2024 på de eiendelene som ligger i nivå 3.

Hva gjelder flytting av papirer mellom nivåene er det lagt grenser på antall handelsdager og omsetningsmengde på aksjer for å skille nivå 1 og nivå 2. De generelle prinsippene rundt nivåfordeling går hovedsaklig på om eiendelen eller forpliktelsen er notert eller ikke, og om noteringen kan angis å være i et aktivt marked. For aksjer er det et ytterligere skille på handelsdager og omsetningsmengde som skiller ut noterte papirer som ikke inngår i aktivt marked. Ved flytting mellom nivåene tas det forøvrig utgangspunkt i verdien ved periodeslutt.

I 4. kvartal er det flyttet aksjer for 470 millioner kroner fra nivå 1 til nivå 2, og 38 millioner kroner fra nivå 1 til nivå 3. I tillegg er aksjer for 1 458 millioner kroner fra nivå 2 til nivå 1, og 4 millioner kroner flyttet fra nivå 3 til nivå 1. Dette skyldes endring i likviditet.

Note 10 **Presentasjon av eiendeler og gjeld som er gjenstand for netto oppgjør**

31.12.2024 MILLIONER KRONER	Brutto finansielle eiendeler/ gjeld	Relaterte beløp som ikke er presentert netto				Netto beløp	Netto beløp justert for andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond
		Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Sikkerhet i verdipapirer			
EIENDELER							
Finansielle derivater	1 469	-1 431	-483	-2 483	37	37	
Repoer	6 896	0	0	0	6 896	6 896	
Sum	8 365	-1 431	-483	-2 483	6 934	6 934	
GJELD							
Finansielle derivater	11 304	-1 431	-1 673	-6 420	3 267	3 288	
Repoer	0	0	0	0	0	0	
Sum	11 304	-1 431	-1 673	-6 420	3 267	3 288	

31.12.2023 MILLIONER KRONER	Brutto finansielle eiendeler/ gjeld	Relaterte beløp som ikke er presentert netto				Netto beløp	Netto beløp justert for andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond
		Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Sikkerhet i verdipapirer			
EIENDELER							
Finansielle derivater	15 587	-1 376	-10 882	-7 399	214	209	
Repoer	6 172	-1 113	0	0	5 058	5 058	
Sum	21 759	-2 489	-10 882	-7 399	5 272	5 267	
GJELD							
Finansielle derivater	3 249	-1 376	-25	-6	1 866	1 885	
Repoer	1 111	0	0	0	1 111	0	
Sum	4 360	-1 376	-25	-6	2 977	1 885	

Formålet med noten er å vise den potensielle effekten av nettingavtaler i konsernet; hvilke muligheter konsernet har for å motregne bilaterale avtaler mot andre motparter dersom disse skulle gå konkurs, og beløpet som gjenstår om alle slike nettingavtaler materialiseres. Notene viser derivatposisjoner og repo-avtaler i balansen. Repoer inngår i linjen "Gjeld til kredittinstitusjoner" i balansen.

De konsoliderte tallene inkluderer alle enheter KLP konsernet anses å ha kontroll over. I tillegg viser ytterste kolonne hvilket reelt nettobeløp som gjenstår om konsernet motregner avtalene; noe som kun inkluderer konsernselskaper av ordinær art.

Note 11 **Kapitaldekning**

I Solvens II-balansen inngår eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi. For KLPs forsikringsforpliktelser finnes det ikke observerbare markedsverdier. Disse beregnes derfor ved et beste estimat basert på aktuarielle forutsetninger. I tillegg kommer en risikomargin som skal reflektere en tredjeparts kapitalkostnader ved å overta disse forpliktelsene.

Kapitalgruppe 1 fremkommer av Solvens II-balansen, samt fondsobligasjonslånet. I utregningen av tellende ansvarlig kapital er fondsobligasjonslånet begrenset oppad slik at det maksimalt kan utgjøre 20 prosent av tellende ansvarlig kapital i kapitalgruppe 1. Eventuell overskytende eksponering vil inngå i kapitalgruppe 2. Kapitalgruppe 2 består ellers av ansvarlige lån, risikoutjevningfond, naturskadefond og ikke-innbetalt supplerende kapital. Finanstilsynet har godkjent at KLPs vedtektsfestede etterinnkallingsrett kan regnes med som supplerende kapital med et beløp tilsvarende 2,5 prosent av foretakets premiereserve. Kapitalgruppe 3 består av eventuell netto utsatt skattefordel.

I utregningen av tellende ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet skal tellende kapitalposter i kapitalgruppe 1 utgjøre minst 50 prosent av solvenskapitalkravet, tellende kapitalposter i kapitalgruppe 3 skal utgjøre mindre enn 15 prosent av solvenskapitalkravet og summen av tellende kapitalposter i kapitalgruppe 2 og 3 skal ikke overstige 50 prosent av solvenskapitalkravet før kapitalkravsbidrag fra andre finansielle sektorer (KLP Banken og KLP Kapitalforvaltning). I utregningen av tellende ansvarlig kapital til dekning av minstekravet til konsolidert solvenskapital skal tellende kapitalposter i kapitalgruppe 1 utgjøre minst 80 prosent av minstekravet og tellende kapitalposter i kapitalgruppe 2 skal ikke overstige 20 prosent av minstekravet. Ansvarlig kapital i andre finansielle sektorer (KLP Banken og KLP Kapitalforvaltning), kapitalposter i kapitalgruppe 3 samt supplerende kapital inngår ikke i tellende ansvarlig kapital til dekning av minstekravet.

Uten bruk av midlertidig fradrag i forsikringstekniske avsetninger er foretakets solvenskapitaldekning 298 prosent som er godt over foretakets mål om minst 150 prosent. Med det midlertidige fradraget er solvenskapitaldekningen 298 prosent.

MILLIONER KRONER	31.12.2024	31.12.2023
TELLENDE ANSVARLIG KAPITAL		
Eiendeler	853 499	779 311
Forpliktelser	805 290	734 864
Eiendeler minus forpliktelser	48 209	44 447
- Risikoutjevningfond og naturskadefond	-4 188	-3 864
+ Fondsobligasjonslån	1 429	1 434
Justering for ansvarlig kapital i andre finanssektorer	-98	-25
Basiskapital - kapitalgruppe 1	45 352	41 992
Sum ansvarlig kapital - kapitalgruppe 1	45 352	41 992
Ansvarlige lån	3 514	3 280
Risikoutjevningfond og naturskadefond	4 188	3 864
Basiskapital - kapitalgruppe 2	7 702	7 144
Etterinnkallingsrett	15 396	14 339
Supplerende kapital - kapitalgruppe 2	15 396	14 339
Sum ansvarlig kapital - kapitalgruppe 2	23 098	21 483
Utsatt skattefordel	0	0
Basiskapital - kapitalgruppe 3	0	0
Sum ansvarlig kapital - kapitalgruppe 3	0	0
Tellende ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet - kapitalgruppe 1	45 352	41 992
Tellende ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet - kapitalgruppe 2	7 405	7 269
Tellende ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet - kapitalgruppe 3	0	0
A Tellende ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet	52 757	49 261
Tellende ansvarlig kapital til dekning av minstekravet - kapitalgruppe 1	41 518	38 420
Tellende ansvarlig kapital til dekning av minstekravet - kapitalgruppe 2	839	935
B Tellende ansvarlig kapital til dekning av minstekravet til konsolidert solvenskapital	42 357	39 355
KAPITALKRAV		
Markedsrisiko	176 801	141 163
Motpartsrisiko	3 058	3 549
Livsforsikringsrisiko	139 577	112 930
Skadeforsikringsrisiko	695	666
Helseforsikringsrisiko	471	436
Diversifisering	-68 191	-55 716
Operasjonell risiko	3 576	3 291
Tapsabsorberende evne til forsikringstekniske avsetninger	-239 464	-190 317
Tapsabsorberende evne til utsatt skatt	-1 713	-1 581
Kapitalkrav for andre finanssektorer	2 921	2 878
C Solvenskapitalkrav	17 731	17 299
Minstekapitalkrav, KLP	3 675	4 191
Minstekapitalkrav, KLP Skadeforsikring	522	484
D Minstekrav til konsolidert solvenskapital	4 196	4 675
KAPITALDEKNING		
Solvenskapitaldekning (A/C)	298 %	285 %
Minstekapitaldekning (B/D)	1009 %	842 %

1 Tallene per 31.12.2023 er endret for å reflektere nytt kapitalkrav for banken, gjeldende fra og med årsberegningen 2023 for konsern

Note 12 Pensjonsforpliktelser

MILLIONER KRONER	31.12.2024	31.12.2023
Balanseført netto forpliktelse 01.01.	913	815
Resultatført pensjonskostnad	234	197
Resultatført finanskostnad	34	28
Aktuarielle gevinster og tap	-442	146
Innbetalt premie/tilskudd	-195	-274
Balanseført netto forpliktelse	543	913

FORUTSETNINGER	31.12.2024	31.12.2023
Diskonteringsrente	3,90 %	3,10 %
Lønnsvekst	4,00 %	3,50 %
Folketrygdens grunnbeløp (G)	3,75 %	3,25 %
Pensjonsregulering	3,00 %	2,80 %
Arbeidsgiveravgiftssats	14,10 %	14,10 %
Finansskatt	5,00 %	5,00 %

Effekten av endringer i forutsetningene er en reduksjon av forpliktelsen med 442 millioner kroner per 31.12.2024. Endringen er ført under "Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet".

Note 13 Annen kortsiktig gjeld

MILLIONER KRONER	31.12.2024	31.12.2023
Kortsiktig gjeld verdipapirhandel	2 019	3 357
Påløpt ikke utlignet skatt	1 206	572
Leverandørgjeld	274	301
Skyldig offentlige avgifter	829	691
Øvrig kortsiktig gjeld	1 100	1 112
Sum annen kortsiktig gjeld	5 427	6 034

Nøkkeltall – akkumulert

MILLIONER KRONER	4. kvartal 2024	3. kvartal 2024	2. kvartal 2024	1. kvartal 2024	4. kvartal 2023	3. kvartal 2023	2. kvartal 2023	1. kvartal 2023
KLP KONSERN								
Forvaltningskapital	1 147 389	1 128 114	1 079 281	1 065 541	1 016 721	972 345	956 311	948 185
Egenkapital	-3 303	-2 594	-2 556	-3 090	-3 140	-3 555	-3 684	-3 687
Solvenskapitaldekning	298 %	289 %	283 %	288 %	285 %	332 %	297 %	282 %
Antall ansatte i konsernet	1 169	1 168	1 168	1 153	1 133	1 120	1 099	1 091
KOMMUNAL LANDSPENSJONSKASSE								
Resultat før skatt	2 169	1 663	926	183	-20	1 136	774	539
Premieinntekter for egen regning	60 883	51 795	37 257	7 842	70 326	60 032	51 102	7 663
- herav tilflyttet premiereserve	1	1	1	0	92	91	91	91
Erstatninger for egen regning	30 200	23 024	16 132	9 265	28 261	21 501	14 840	8 331
- herav fraflyttet premiereserve, pensjonskapital mv. og bufferfond	2 423	2 423	2 419	2 456	2 139	2 125	2 121	2 125
Eiendeler i kollektivporteføljen	803 441	790 200	761 757	751 512	734 337	718 214	701 944	690 902
Eiendeler i investeringsvalgporteføljen	3 135	3 063	3 064	2 953	2 830	2 730	2 833	2 683
Forsikringskundernes fond inkludert opptjent resultat	803 036	788 668	778 458	745 385	725 781	704 815	715 239	668 235
- herav fond med garantert avkastning	679 801	638 919	642 860	617 219	616 315	586 941	592 053	552 840
Ansvarlig kapital	52 973	52 772	50 482	49 575	49 517	49 918	47 624	46 768
Solvenskapitaldekning	360 %	351 %	344 %	351 %	346 %	368 %	329 %	316 %
Risikoresultat	790	420	81	82	648	364	270	71
Avkastningsresultat	51 090	40 471	26 553	18 729	29 466	15 822	21 243	13 232
Administrasjonsresultat	77	129	65	-8	144	176	62	54
Soliditetskapital	162 859	193 589	167 161	155 824	164 487	147 893	151 993	151 550
Avkastning kollektivporteføljen	9,0 %	7,0 %	4,6 %	3,0 %	6,4 %	3,9 %	4,2 %	2,5 %
Avkastning investeringsvalgporteføljen (LIB)	10,8 %	8,6 %	5,8 %	4,0 %	8,3 %	4,8 %	5,6 %	3,4 %
Avkastning selskapsporteføljen	4,8 %	3,4 %	1,9 %	0,5 %	3,0 %	2,1 %	1,5 %	0,9 %
KLP SKADEFORSIKRING AS								
Resultat før skatt	386	196	64	-118	273	255	189	99
Forsikringsinntekter	2 758	2 053	1 365	707	2 505	1 863	1 230	630
Egenkapital	2 955	2 760	2 669	2 523	2 594	2 589	2 543	2 446
Skadeprosent brutto	77,3 %	79,2 %	81,4 %	98,2 %	83,5 %	78,9 %	82,6 %	93,9 %
Gjenforsikringsprosent	6,4 %	8,3 %	9,7 %	15,0 %	2,8 %	4,7 %	5,0 %	-2,2 %
Skadeprosent etter gjenforsikring	83,8 %	87,6 %	91,2 %	113,1 %	86,3 %	83,6 %	87,6 %	91,7 %
Kostnadsprosent	13,0 %	13,6 %	13,6 %	14,6 %	14,0 %	13,0 %	13,9 %	13,9 %
Totalskadeprosent	96,8 %	101,1 %	104,8 %	127,7 %	100,4 %	96,6 %	101,5 %	105,6 %
Avkastning på midler til forvaltning	6,2 %	5,0 %	2,9 %	1,7 %	5,5 %	3,3 %	3,6 %	2,7 %
Ansvarlig kapital solvens II	2 969	2 785	2 598	2 487	2 446	2 514	2 377	2 309
Solvenskapitaldekning	256,0 %	237,8 %	223,4 %	209,7 %	227,4 %	246 %	222 %	215 %
Årlig premievolum person	1 620	1 178	1 149	1 107	1 068	1 042	1 013	982
Årlig premievolum arbeidsgiver	1 222	1 613	1 601	1 624	1 517	1 533	1 521	1 474
Netto nyttegning (akkumulert innenfor året.)	20	-14	-38	-3	72	61	43	20
KLP BANKEN KONSERN								
Resultat før skatt	325	255	167	75	285	203	122	53
Netto renteinntekter	520	386	255	127	465	340	221	110
Øvrige driftsinntekter	96	71	46	22	89	67	44	21
Driftskostnader, avskrivninger og tapsavsetninger	-284	-208	-140	-81	-271	-201	-134	-71
Netto realisert/urealisert endring finansielle instrumenter til virkelig verdi	-7	6	6	7	3	-3	-9	-7
Innskudd	15 800	15 685	15 628	14 158	14 061	14 351	14 524	14 136
Utlån til kunder	21 148	24 222	24 494	24 102	23 855	23 754	23 481	23 333
Utlån med offentlig garanti	18 688	18 006	18 311	18 735	19 001	19 371	19 449	19 384

MILLIONER KRONER	4. kvartal 2024	3. kvartal 2024	2. kvartal 2024	1. kvartal 2024	4. kvartal 2023	3. kvartal 2023	2. kvartal 2023	1. kvartal 2023
Misligholdte lån	64	58	54	53	44	52	43	46
Innlån ved utstedelse av verdipapirer	32 335	32 543	30 767	31 253	31 408	31 616	31 661	31 999
Forvaltningskapital	51 803	51 931	49 973	48 857	48 928	49 403	49 557	49 373
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	50 365	50 429	49 450	48 892	49 719	49 957	50 034	49 942
Egenkapital	3 439	3 359	3 280	3 189	3 174	3 132	3 072	3 008
Rentenetto	1,03 %	0,76 %	0,51 %	0,26 %	0,93 %	0,68 %	0,44 %	0,22 %
Resultat av ordinær drift før skatt	0,65 %	0,51 %	0,34 %	0,15 %	0,57 %	0,41 %	0,24 %	0,11 %
Egenkapitalavkastning før skatt	10,25 %	10,70 %	10,52 %	9,47 %	9,62 %	9,13 %	8,19 %	7,16 %
Kapitaldekning	22,7 %	20,6 %	20,8 %	21,2 %	21,7 %	20,2 %	20,3 %	20,5 %
Antall personkunder	57 679	56 601	55 670	54 058	52 488	51 340	50 231	49 697
Herav medlemmer i KLP	37 955	37 430	36 986	36 139	35 390	34 802	34 307	33 512
KLP KAPITALFORVALTNING AS								
Resultat før skatt	103	81	53	12	55	42	4	11
Totale midler til forvaltning	878 867	859 290	818 496	797 875	760 484	715 698	687 956	670 937
Midler forvaltet for eksterne kunder	238 104	226 091	214 053	202 680	179 219	162 321	163 444	151 269

Kommunal Landspensjonskasse

4. kvartal 2024

Resultatregnskap

Kommunal Landspensjonskasse

NOTE	MILLIONER KRONER	4. kvartal 2024	4. kvartal 2023	01.01.2024 -31.12.2024	01.01.2023 -31.12.2023
2	Premieinntekter for egen regning	9 088	10 294	60 883	70 326
	Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	1 953	936	5 426	241
	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	4 134	3 308	17 264	14 507
3	Verdiendringer på investeringer	5 284	11 539	36 593	32 140
	Realisert gevinst og tap på investeringer	3 042	1 357	5 983	-4 388
	Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	14 413	17 140	65 265	42 500
3	Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	61	90	304	212
	Andre forsikringsrelaterte inntekter	383	365	1 473	1 415
4	Erstatninger	-7 176	-6 761	-30 200	-28 261
	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfaste forpliktelser	-18 876	-17 305	-56 412	-63 368
	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsvalgportefølje	-60	4	-197	-315
	Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfaste forpliktelser	3 073	-4 665	-37 537	-20 632
5	Forsikringsrelaterte driftskostnader	-506	-419	-1 693	-1 512
	Andre forsikringsrelaterte kostnader	-380	-360	-1 471	-1 408
	Resultat av teknisk regnskap	19	-1 617	416	-1 043
3, 6	Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	541	521	1 989	1 282
	Andre inntekter	23	16	73	48
	Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	-77	-75	-309	-306
	Resultat av ikke-teknisk regnskap	487	462	1 753	1 024
	Resultat før skattekostnad	506	-1 155	2 169	-20
	Skattekostnader	-41	182	-356	-82
	Resultat før andre inntekter og kostnader	465	-973	1 812	-101
7	Estimatavvik pensjoner egne ansatte	153	-307	288	-88
	Andel av andre resultatkomponenter ved anvendelse av egenkapitalmetoden	71	-189	155	-59
	Justering av forsikringsforpliktelsene	-17	52	-41	13
	Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	-38	77	-72	22
	Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	169	-367	329	-111
	TOTALRESULTAT	634	-1 340	2 142	-213
	DISPONERINGER OG OVERFØRINGER, FORELØPIG 2024 / ENDELIG 2023:				
	Overført egenkapitaltilskudd			-1 050	-428
	Overført risikoutjevningfond			-325	969
	Overført annen opptjent egenkapital			-766	-329
	Sum resultatdisponeringer og overføringer			-2 142	213

Balanse

Kommunal Landspensjonskasse

NOTE	MILLIONER KRONER	31.12.2024	31.12.2023
	EIENDELER		
	EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		
	Immaterielle eiendeler	1 497	1 326
8	Bygninger og andre faste eiendommer	1 322	1 301
	Aksjer og andeler i eiendomsdatterforetak	3 069	3 068
	Aksjer og andeler i øvrige datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	6 898	6 200
9	Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	21 625	21 256
8, 9	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	15 275	13 423
	Fordringer	5 573	1 486
10	Bruksretteeiendeler	648	756
	Andre eiendeler	1 463	1 182
	Sum eiendeler i selskapsporteføljen	57 370	49 999
	EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		
	Aksjer og andeler i eiendomsdatterforetak	81 308	73 742
	Aksjer og andeler i øvrige datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	6 873	6 662
	Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	10 380	11 137
9	Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	297 388	288 086
8, 9	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	4 074 92	354 711
	Sum investeringer i kollektivporteføljen	803 441	734 337
	Aksjer og andeler i eiendomsdatterforetak	327	296
	Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	55	58
9	Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	1 024	989
8, 9	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	1 728	1 488
	Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen	3 135	2 830
	Sum eiendeler i kundeporteføljene	806 576	737 168
	SUM EIENDELER	863 946	787 167

NOTE	MILLIONER KRONER	31.12.2024	31.12.2023
	EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE		
	Innskutt egenkapital	25 277	22 978
	Opptjent egenkapital	21 958	20 866
	Sum egenkapital	47 234	43 845
9	Ansvarlig lånekapital mv.	4 954	4 795
	Premiereserve mv.	613 543	571 399
	Bufferfond	122 976	109 281
	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	63 370	42 251
	Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	799 889	722 931
	Pensjonskapital mv.	2 290	2 173
	Bufferfond	260	185
	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	597	491
	Sum forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje	3 147	2 850
7	Pensjonsforpliktelser o.l.	328	572
	Forpliktelser ved periodeskatt	676	107
	Forpliktelser ved utsatt skatt	459	503
10	Leieforpliktelser	721	822
11	Forpliktelser	6 167	10 508
	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	369	234
	SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE	863 946	787 167

Egenkapitaloppstilling

Kommunal Landspensjonskasse

2024 MILLIONER KRONER	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital		Sum egenkapital
		Risiko- utjevningssfond	Annen opptjent egenkapital	
Egenkapital 01.01.2024	22 978	3 674	17 193	43 845
Resultat før andre inntekter og kostnader	1 050	325	437	1 812
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			329	329
Totalresultat	1 050	325	766	2 142
Innbetalt egenkapitaltilskudd	1 248			1 248
Sum transaksjoner med eierne	1 248			1 248
Egenkapital 31.12.2024	25 277	3 999	17 959	47 234

2023 MILLIONER KRONER	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital		Sum egenkapital
		Risiko- utjevningssfond	Annen opptjent egenkapital	
Egenkapital 31.12.2022	21 388	4 643	16 768	42 799
Endring ført direkte mot egenkapital ¹			96	96
Egenkapital 01.01.2023	21 388	4 643	16 864	42 896
Resultat før andre inntekter og kostnader	428	-969	440	-101
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			-111	-111
Totalresultat	428	-969	329	-213
Innbetalt egenkapitaltilskudd	1 162			1 162
Sum transaksjoner med eierne	1 162			1 162
Egenkapital 31.12.2023	22 978	3 674	17 193	43 845

¹ Implementeringseffekter som følge av endringer i benyttede IFRS Accounting Standard

Kontantstrømoppstilling

Kommunal Landspensjonskasse

MILLIONER KRONER	01.01.2024 -31.12.2024	01.01.2023 -31.12.2023
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-436	-341
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter ¹	-390	-468
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet ²	1 114	1 032
Netto endring i kontanter og bankinnskudd	288	223
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens begynnelse	1 141	918
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens slutt	1 430	1 141

¹ Utbetaling ved kjøp av driftsmidler.

² Netto innbetaling av egenkapitaltilskudd, opptak og nedbetaling av gjeld.

Noter til regnskapet

Kommunal Landspensjonskasse

Note 1 Regnskapsprinsipper og -estimer

Regnskapsprinsipper

Regnskapet i denne delårsrapporten viser delårsregnskapet for Kommunal Landspensjonskasse (KLP), for perioden 01.01.2024 – 31.12.2024. Regnskapet er ikke revidert.

Delårsregnskapet er avlagt etter Forskrift av 18. desember 2015 nr. 1824: Forskrift om årsregnskap for livsforsikringsforetak (årsregnskapsforskriften) og IAS 34 Delårsrapportering. Delårsregnskapet er utarbeidet etter samme prinsipper som årsregnskapet for 2023 med mindre annet er oppgitt.

Delårsregnskapet inneholder ikke all informasjon som kreves av et fullstendig årsregnskap, og denne delårsrapporten bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2023. Foretakets årsrapport er tilgjengelig på klp.no.

Regnskapsestimer

Ved utarbeidelse av delårsregnskapet er det utøvet skjønn og benyttet estimer og forutsetninger som påvirker regnskapstallene. Faktiske tall kan derfor avvike fra benyttede estimer. Det vises til note 3 «Vesentlige regnskapsestimer og vurderinger» i årsregnskapet for 2023 for beskrivelse av regnskapsposter hvor det er betydelig risiko for vesentlige endringer i balanseførte verdier i framtidige perioder.

Note 2 Premieinntekter for egen regning

MILLIONER KRONER	4. kvartal 2024	4. kvartal 2023	01.01.2024 -31.12.2024	01.01.2023 -31.12.2023
Forfalte premier, brutto	9 088	10 293	60 882	70 234
Overføring av premiereserve fra andre	0	0	1	92
Sum premieinntekter for egen regning	9 088	10 294	60 883	70 326

Note 3 Tap på rentebærende verdipapir og utlån til amortisert kost

Noten viser tapsavsetninger på rentebærende verdipapir som måles til amortisert kost samt utlån og fordringer som måles til amortisert kost. Det er i fjerde kvartal 2024 ikke foretatt noen endringer på modellene som brukes for å beregne forventet tap. I perioden 01.01.2024 - 31.12.2024 har de totale tapsavsetningene økt med 3,7 millioner kroner.

Tap rentebærende verdipapirer til amortisert kost

TUSEN KRONER	12-mnd forventet tap	Levetids- forventet tap - ikke misligholdt	Levetids- forventet tap - misligholdt	31.12.2024	31.12.2023
	trinn 1	trinn 2	trinn 3	Totalt trinn 1-3	Totalt trinn 1-3
Inngående balanse 01.01.	24 474	3 264	0	27 738	33 832
Overføring til trinn 1 i inneværende kvartal	0	0	0	0	0
Overføring til trinn 2 i inneværende kvartal	0	0	0	0	0
Overføring til trinn 3 i inneværende kvartal	0	0	0	0	0
Netto endring	2 084	-482	0	1 602	-3 803
Nye tap	520	0	0	520	4 497
Fraregnet tap	-664	-382	0	-1 046	-6 788
Avsetning 31.12.	26 414	2 400	0	28 814	27 738
Endring 01.01-31.12.	1 940	-864	0	1 077	-6 094

Tap utlån og fordringer til amortisert kost- alle segment

TUSEN KRONER	12-mnd forventet tap	Levetids- forventet tap - ikke misligholdt	Levetids- forventet tap - misligholdt	31.12.2024	31.12.2023
	trinn 1	trinn 2	trinn 3	Totalt trinn 1-3	Totalt trinn 1-3
Inngående balanse 01.01.	4 325	10 009	175 732	190 065	5 289
Overført til trinn 1 i inneværende kvartal	1	-1	0	0	0
Overført til trinn 2 i inneværende kvartal	0	0	0	0	0
Overført til trinn 3 i inneværende kvartal	0	0	0	0	0
Netto endring	-514	-9 905	13 393	2 974	184 303
Nye tap	178	0	0	178	653
Fraregnet tap	-177	0	-386	-563	-180
Avsetning 31.12.	3 814	103	188 738	192 655	190 065
Endring 01.01-31.12.	-511	-9 906	13 007	2 590	184 776

Bokført verdi rentebærende verdipapirer til amortisert kost

TUSEN KRONER	12-mnd forventet tap	Levetids- forventet tap - ikke misligholdt	Levetids- forventet tap - misligholdt	31.12.2024	31.12.2023
	trinn 1	trinn 2	trinn 3	Totalt trinn 1-3	Totalt trinn 1-3
Inngående balanse 01.01.	220 181 807	6 751 897	1 458 606	228 392 310	215 135 762
Overført til trinn 1 i inneværende kvartal	0	0	0	0	0
Overført til trinn 2 i inneværende kvartal	0	0	0	0	0
Overført til trinn 3 i inneværende kvartal	0	0	0	0	0
Netto endring	10 581 163	-656 460	-1 458 606	8 466 097	11 240 660
Nye obligasjoner	2 502 635	0	0	2 502 635	16 777 244
Fraregnede obligasjoner	-6 001 022	-750 382	0	-6 751 404	-14 761 356
Rentebærende verdipapirer til amortisert kost 31.12.	227 264 583	5 345 055	0	232 609 638	228 392 310
Bokført tapsavsetning	-26 414	-2 400	0	-28 814	-27 738
Bokført verdi rentebærende verdipapirer til amortisert kost 31.12.	227 238 169	5 342 655	0	232 580 824	228 364 572

Bokført verdi utlån og fordringer til amortisert kost- alle segment

TUSEN KRONER	12-mnd forventet tap	Levetids- forventet tap - ikke misligholdt	Levetids- forventet tap - misligholdt	31.12.2024	31.12.2023
	trinn 1	trinn 2	trinn 3	Totalt trinn 1-3	Totalt trinn 1-3
Inngående balanse 01.01.	81 067 106	466 828	622 592	82 156 525	78 253 630
Overført til trinn 1 i inneværende kvartal	33 005	-33 005	0	0	0
Overført til trinn 2 i inneværende kvartal	0	0	0	0	0
Overført til trinn 3 i inneværende kvartal	0	0	0	0	0
Netto endring	-3 117 570	-347 425	496 897	-2 968 098	-2 201 927
Nye utlån	13 364 999	0	0	13 364 999	12 133 524
Fraregnet lån	-4 898 280	-4 936	-1 118	-4 904 333	-6 028 701
Utlån og fordring til amortisert kost 31.12.	86 449 259	81 462	1 118 371	87 649 093	82 156 525
Bokført tapsavsetning	-3 814	-103	-188 738	-192 655	-190 065
Bokført verdi utlån og fordring til amortisert kost 31.12.	86 445 446	81 359	929 633	87 456 438	81 966 460

Bokført verdi utlån og fordringer - alle segment utenom balansen

TUSEN KRONER	12-mnd forventet tap	Levetids- forventet tap - ikke misligholdt	Levetids- forventet tap - misligholdt	31.12.2024	31.12.2023
	trinn 1	trinn 2	trinn 3	Totalt trinn 1-3	Totalt trinn 1-3
Inngående balanse 01.01.	61 813	2 783	0	64 596	71 818
Overført til trinn 1 i inneværende kvartal	683	-683	0	0	0
Overført til trinn 2 i inneværende kvartal	0	0	0	0	0
Overført til trinn 3 i inneværende kvartal	0	0	0	0	0
Netto endring	-1 393	0	0	-1 393	-4 347
Nye utlån	0	0	0	0	0
Fraregnet lån	-21 851	0	0	-21 851	-2 875
Bokført verdi utlån og fordring - utenom balansen 31.12.	39 251	2 100	0	41 351	64 596

Note 4 Erstatninger

MILLIONER KRONER	4. kvartal 2024	4. kvartal 2023	01.01.2024 -31.12.2024	01.01.2023 -31.12.2023
Utbetalte erstatninger	7 176	6 747	27 777	26 122
Overføring av premiereserve til andre	0	14	2 423	2 139
Sum erstatninger	7 176	6 761	30 200	28 261

Note 5 Forsikringsrelaterte driftskostnader

MILLIONER KRONER	4. kvartal 2024	4. kvartal 2023	01.01.2024 -31.12.2024	01.01.2023 -31.12.2023
Personalkostnader	263	263	925	882
Avskrivninger og nedskrivninger	131	57	334	224
Andre driftskostnader	113	99	434	406
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	506	419	1 693	1 512

Note 6 Verdiendring eiendomsinvesteringer

Porteføljen av investeringseiendommer inklusive investeringseiendommer eid via datterselskaper er verdivurdert per 31.12.2024.

MILLIONER KRONER	4. kvartal 2024	4. kvartal 2023	01.01.2024 -31.12.2024	01.01.2023 -31.12.2023
Verdiregulering inkludert valutaendringer	982	-466	1 638	-4 422
Valutasikring	249	-332	-894	-1 969
Netto verdiregulering inkludert valutasikring	1 231	-798	745	-6 391

Note 7 Pensjonsforpliktelser

MILLIONER KRONER	31.12.2024	31.12.2023
Balansført netto forpliktelse 01.01.	572	524
Resultatført pensjonskostnad	135	120
Resultatført finanskostnad	21	19
Aktuarielle gevinster og tap	-288	88
Innbetalt premie/tilskudd	-112	-179
Balansført netto forpliktelse	328	572

FORUTSETNINGER	31.12.2024	31.12.2023
Diskonteringsrente	3,90 %	3,10 %
Lønnsvekst	4,00 %	3,50 %
Folketrygdens grunnbeløp (G)	3,75 %	3,25 %
Pensjonsregulering	3,00 %	2,80 %
Arbeidsgiveravgiftssats	14,10 %	14,10 %
Finansskatt	5,00 %	5,00 %

Effekten av endringer i forutsetningene er en reduksjon av forpliktelsen med 288 millioner kroner per 31.12.2024. Endringen er ført under "Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet".

Note 8 Virkelig verdi hierarki

31.12.2024 MILLONER KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	31.12.2024	31.12.2023
EIENDELER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI					
SELSKAPSPORTEFØLJEN					
Sertifikater	0	786	0	786	440
Obligasjoner	0	8 646	0	8 646	7 975
Rentefond	2 980	0	0	2 980	3 344
Rentebærende verdipapirer	2 980	9 432	0	12 412	11 760
Utlån og fordringer	2 197	230	0	2 427	1 132
Aksjer	0	0	4	4	4
Aksjer og andeler	0	0	4	4	4
Finansielle derivater	0	432	0	432	527
Andre finansielle eiendeler	0	0	0	0	1
Sum selskapsporteføljen	5 177	10 094	4	15 275	13 423
KOLLEKTIVPORTEFØLJEN					
Sertifikater	2 710	1 959	0	4 669	3 196
Obligasjoner	19 532	30 255	0	49 787	49 202
Rentefond	23 554	11 102	17 279	51 935	51 854
Rentebærende verdipapirer	45 797	43 315	17 279	106 390	104 252
Utlån og fordringer	15 467	957	0	16 424	20 788
Aksjer	97 681	2 124	5 879	105 683	74 248
Andeler	109 417	6 800	10 706	126 924	102 349
Private Equity	0	0	50 936	50 936	42 470
Aksjer og andeler	207 098	8 924	67 521	283 543	219 067
Finansielle derivater	0	758	0	758	9 814
Andre finansielle eiendeler	0	377	0	377	790
Sum kollektivporteføljen	268 363	54 330	84 799	407 492	354 711
INVESTERINGSVALGPORTEFØLJEN					
Rentefond	302	9	0	311	257
Rentebærende verdipapirer	302	9	0	311	257
Utlån og fordringer	36	0	0	36	102
Aksjer	0	0	0	0	0
Andeler	1 322	15	42	1 379	1 104
Aksjer og andeler	1 322	15	42	1 379	1 104
Finansielle derivater	0	3	0	3	24
Sum investeringsvalgporteføljen	1 659	27	42	1 728	1 488
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	275 199	64 451	84 845	424 496	369 622
SELSKAPSPORTEFØLJEN					
Bygninger og andre faste eiendommer	0	0	1 322	1 322	1 301
Sum bygninger og andre faste eiendommer	0	0	1 322	1 322	1 301
FORPLIKTELSE SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI					
SELSKAPSPORTEFØLJEN					
Finansielle derivater	0	25	0	25	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	510	0	0	510	578
Sum selskapsporteføljen	510	25	0	536	578
KOLLEKTIVPORTEFØLJEN					
Finansielle derivater	0	4 497	0	4 497	1 137
Gjeld til kredittinstitusjoner	2	0	0	2	6 126
Sum kollektivporteføljen	2	4 497	0	4 499	7 263

31.12.2024 MILLIONER KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	31.12.2024	31.12.2023
INVESTERINGSVALGPORTEFØLJEN					
Finansielle derivater	0	17	0	17	1
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	23
Sum investeringsvalgporteføljen	0	17	0	17	25
Sum finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi	512	4 540	0	5 052	7 866

Endringer i nivå 3 finansielle instrumenter og eiendommer	Selskapsporteføljen		Kollektivporteføljen				Investeringsvalgporteføljen
	Aksjer	Bygninger og andre faste eiendommer	Aksjer	Andeler	Private equity	Rentefond	Eiendom
Inngående balanse 01.01.	4	1 301	3 403	9 732	42 470	14 521	43
Solgt	0	0	-38	-388	-3 960	-1 735	-2
Kjøpt	0	21	2 638	768	7 007	3 097	0
Urealiserte endringer	0	0	-124	594	5 419	1 395	2
Utgående balanse 31.12.	4	1 322	5 879	10 706	50 936	17 279	42
Realisert gevinst / tap	0	0	-2	16	2 031	167	0

Beløpene i nivåfordelingen finner man igjen i balansen, under de ulike porteføljenes fordeling av «finansielle eiendeler til virkelig verdi» og «bygninger og andre faste eiendommer». Urealiserte endringer reflekteres på linjen «Verdiendringer på investeringer» i resultatet i de ulike porteføljene.

Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva tilsvarende eiendel eller forpliktelse ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold. Høyeste kvalitet i forhold til virkelig verdi er basert på noterte kurser i et aktivt marked. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand.

Nivå 1:

Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra noterte priser i et aktivt marked for identiske eiendeler eller forpliktelser som enheten har tilgang til ved rapporteringstidspunktet. Eksempler på instrumenter i nivå 1 er børsnoterte papirer.

Nivå 2:

Instrumenter i dette nivået anses ikke å ha et aktivt marked. Virkelig verdi hentes fra observerbare markedsdata; dette inkluderer hovedsaklig priser basert på identiske instrumenter, men hvor instrumentet ikke innehar høy nok omsetningsfrekvens, samt priser basert på tilsvarende eiendeler og prisledende indikatorer som kan bli bekreftet fra markedsinformasjon. Eksempler på instrumenter i nivå 2 er rentepapirer priset ut fra rentebaner.

Nivå 3:

Instrumenter på nivå 3 innehar ingen observerbare markedsdata eller omsettes på markeder som anses som inaktivt. Prisen baseres hovedsakelig på egne beregninger, hvor reell virkelig verdi kan avvike hvis instrumentet skulle blitt omsatt. Instrumentene som omfattes i nivå 3 hos KLP er unoterte aksjer og private equity investeringer.

Verdsettelse rundt poster i de ulike nivåene er beskrevet i note 7 i konsernet. For beskrivelse av prising på investeringseiendom henvises det til årsrapporten.

I note 9 opplyses det om virkelig verdi av eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost. Den nivåbaserte fordelingen for disse postene vil være som følger: eiendeler klassifisert som hold til forfall vil inngå i nivå 1, utlån, og lån og fordringer vil inngå i nivå 2. Forpliktelser, målt til amortisert kost, vil være fordelt på følgende vis; ansvarlige lån fordelt i nivå 1 og i nivå 2, fondsobligasjonslånet vil vært fordelt i nivå 2, gjeld til kredittinstitusjoner vil vært fordelt i nivå 1. For informasjon vedrørende prising av disse rentepapirene henvises det til note 7 i konsernet.

På verdipapirene som inngår i nivå 3 er det ikke blitt gjort en sensitivitetsanalyse, en endring i variablene til prisingen er rent informasjonsmessig vurdert til å gi lite merverdi utover det som allerede er oppgitt i noten. For sensitivitetsanalyse for investeringseiendom henvises det til årsrapporten. På generelt grunnlag vil en endring i prisingen på 5 prosent gi en endring i verdien på 4 308 millioner kroner per 31.12.2024 på eiendelene i nivå 3.

For flytting av papirer mellom nivåene er det lagt grenser på antall handelsdager og omsetningsmengde på aksjer for å skille nivå 1 og nivå 2. De generelle prinsippene rundt nivåfordeling går hovedsaklig på om eiendelen eller forpliktelsen er notert eller ikke, og om noteringen kan angis å være i et aktivt marked. For aksjer er det et ytterligere skille på handelsdager og omsetningsmengde som skiller ut noterte papirer som ikke inngår i aktivt marked. Ved flytting mellom nivåene tas det utgangspunkt i verdiene ved slutten av rapporteringsperioden.

I 4. kvartal ble det flyttet aksjer for 12 millioner kroner fra nivå 1 til nivå 2 og 779 millioner flyttet fra nivå 2 til nivå 1. Flyttingene skyldes endring i likviditet. Det er ingen flyttinger utover dette i KLP.

Note 9 Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser

For informasjon vedrørende prising av finansielle eiendeler og forpliktelser henvises det til note 7 Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser i konsernregnskapet.

31.12.2024 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
FINANSIELLE EIENDELER SOM MÅLES TIL AMORTISERT KOST								
RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER								
Norske obligasjoner	5 759	6 175	70 443	66 437	387	366	76 589	72 978
Utenlandske obligasjoner	15 866	14 642	139 489	132 998	637	605	155 992	148 245
Sum rentebærende verdipapirer	21 625	20 818	209 932	199 435	1 024	971	232 581	221 223
UTLÅN OG FORDRINGER								
Utlån med sikkerhet i pant	0	0	3 439	3 344	0	0	3 439	3 344
Utlån med offentlig garanti	0	0	77 914	76 835	0	0	77 914	76 835
Utlån utland med sikkerhet i pant og offentlig garanti	0	0	6 104	6 163	0	0	6 104	6 163
Sum utlån og fordringer	0	0	87 456	86 341	0	0	87 456	86 341
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	21 625	20 818	297 388	285 776	1 024	971	320 037	307 565
FINANSIELLE EIENDELER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI								
EGENKAPITALINSTRUMENTER								
Norske aksjer	4	4	16 838	16 838	0	0	16 842	16 842
Utenlandske aksjer	0	0	88 845	88 845	0	0	88 845	88 845
Sum aksjer	4	4	105 683	105 683	0	0	105 687	105 687
Eiendomsfond	0	0	11 496	11 496	42	42	11 538	11 538
Norske aksjefond	0	0	108 630	108 630	1 322	1 322	109 952	109 952
Utenlandske aksjefond	0	0	56 104	56 104	0	0	56 104	56 104
Sum aksjefondsandeler	0	0	176 230	176 230	1 364	1 364	177 594	177 594
Norske alternative investeringer	0	0	1 630	1 630	15	15	1 644	1 644
Utenlandske alternative investeringer	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum alternative investeringer	0	0	1 630	1 630	15	15	1 644	1 644
Sum aksjer og andeler	4	4	283 543	283 543	1 379	1 379	284 926	284 926
RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER TIL VIRKELIG VERDI								
Norske obligasjoner	8 005	8 005	29 906	29 906	0	0	37 911	37 911
Utenlandske obligasjoner	641	641	19 881	19 881	0	0	20 522	20 522
Norske rentefond	2 980	2 980	25 153	25 153	311	311	28 445	28 445
Utenlandske rentefond	0	0	26 782	26 782	0	0	26 782	26 782
Norske sertifikater	786	786	4 669	4 669	0	0	5 455	5 455
Utenlandske sertifikater	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum rentebærende verdipapirer	12 412	12 412	106 390	106 390	311	311	119 114	119 114
Norske utlån og fordringer	756	756	11 391	11 391	24	24	12 172	12 172
Utenlandske utlån og fordringer	1 670	1 670	5 033	5 033	12	12	6 715	6 715
Sum utlån og fordringer	2 427	2 427	16 424	16 424	36	36	18 887	18 887
DERIVATER								
Renteswapper	432	432	108	108	0	0	541	541
Valutaterminer	0	0	650	650	3	3	652	652
Sum finansielle derivater klassifisert som eiendeler	432	432	758	758	3	3	1 193	1 193
ANDRE FINANSIELLE EIENDELER								
Andre finansielle eiendeler	0	0	377	377	0	0	377	377
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	15 275	15 275	407 492	407 492	1 728	1 728	424 496	424 496

31.12.2024 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
FORPLIKTELSE								
DERIVATER								
Renteswapper	0	0	481	481	0	0	481	481
Valutaterminer	25	25	4 016	4 016	17	17	4 059	4 059
Sum finansielle derivater klassifisert som gjeld	25	25	4 497	4 497	17	17	4 540	4 540
ANSVARLIG LÅNEKAPITAL								
Ansvarlig lånekapital	3 525	3 560	0	0	0	0	3 525	3 560
Fondsobligasjonslån	1 429	1 429	0	0	0	0	1 429	1 429
Sum ansvarlig lånekapital mv.	4 954	4 989	0	0	0	0	4 954	4 989
FORPLIKTELSE TIL KREDITTINSTITUSJONER								
Norske call money ¹	0	0	0	0	0	0	0	0
Utenlandske call money ¹	510	510	2	2	0	0	512	512
Sum forpliktelser til kredittinstitusjoner	510	510	2	2	0	0	512	512

¹ Call money er sikkerhetsstillelse for blant annet betalt/mottatt margin i forbindelse med derivater.

31.12.2023 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
FINANSIELLE EIENDELER SOM MÅLES TIL AMORTISERT KOST								
RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER								
Norske obligasjoner	5 810	5 559	66 375	64 318	337	321	72 521	70 198
Utenlandske obligasjoner	15 447	14 829	139 745	133 814	652	620	155 844	149 263
Sum rentebærende verdipapirer	21 256	20 388	206 120	198 132	989	941	228 365	219 461
UTLÅN OG FORDRINGER								
Utlån med sikkerhet i pant	0	0	2 788	2 694	0	0	2 788	2 694
Utlån med offentlig garanti	0	0	74 119	72 754	0	0	74 119	72 754
Utlån utland med sikkerhet i pant og offentlig garanti	0	0	5 059	5 108	0	0	5 059	5 108
Sum utlån og fordringer	0	0	81 966	80 556	0	0	81 966	80 556
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	21 256	20 388	288 086	278 688	989	941	310 331	300 017
FINANSIELLE EIENDELER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI								
EGENKAPITALINSTRUMENTER								
Norske aksjer	4	4	12 271	12 271	0	0	12 275	12 275
Utenlandske aksjer	0	0	61 977	61 977	0	0	61 977	61 977
Sum aksjer	4	4	74 248	74 248	0	0	74 252	74 252
Eiendomsfond	0	0	10 156	10 156	43	43	10 198	10 198
Norske aksjefond	0	0	89 369	89 369	1 048	1 048	90 417	90 417
Utenlandske aksjefond	0	0	42 797	42 797	0	0	42 797	42 797
Sum aksjefondsandeler	0	0	142 322	142 322	1 090	1 090	143 412	143 412
Norske alternative investeringer	0	0	2 497	2 497	14	14	2 511	2 511
Utenlandske alternative investeringer	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum alternative investeringer	0	0	2 497	2 497	14	14	2 511	2 511
Sum aksjer og andeler	4	4	219 067	219 067	1 104	1 104	220 175	220 175
GJELDSINSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI								
Norske obligasjoner	7 118	7 118	29 814	29 814	0	0	36 932	36 932
Utenlandske obligasjoner	857	857	19 388	19 388	0	0	20 245	20 245
Norske rentefond	3 344	3 344	26 222	26 222	257	257	29 824	29 824
Utenlandske rentefond	0	0	25 632	25 632	0	0	25 632	25 632
Norske sertifikater	440	440	2 298	2 298	0	0	2 738	2 738
Utenlandske sertifikater	0	0	898	898	0	0	898	898
Sum rentebærende verdipapirer	11 760	11 760	104 252	104 252	257	257	116 269	116 269

31.12.2023 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Norske utlån og fordringer	414	414	14 977	14 977	25	25	15 417	15 417
Utenlandske utlån og fordringer	718	718	5 811	5 811	77	77	6 606	6 606
Sum utlån og fordringer	1 132	1 132	20 788	20 788	102	102	22 023	22 023
DERIVATER								
Renteswapper	437	437	963	963	0	0	1 400	1 400
Aksjeopsjon	0	0	0	0	0	0	0	0
Valutaterminer	89	89	8 851	8 851	24	24	8 964	8 964
Sum finansielle derivater klassifisert som eiendeler	527	527	9 814	9 814	24	24	10 365	10 365
ANDRE FINANSIELLE EIENDELER								
Andre finansielle eiendeler	1	1	790	790	0	0	791	791
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	13 423	13 423	354 711	354 711	1 488	1 488	369 622	369 622
FORPLIKTELSE								
DERIVATER								
Renteswapper	0	0	57	57	0	0	57	57
Valutaterminer	0	0	1 081	1 081	1	1	1 082	1 082
Sum finansielle derivater klassifisert som gjeld	0	0	1 137	1 137	1	1	1 139	1 139
ANSVARLIG LÅNEKAPITAL								
Ansvarlig lånekapital	3 361	3 327	0	0	0	0	3 361	3 327
Fondsobligasjonslån	1 434	1 434	0	0	0	0	1 434	1 434
Sum ansvarlig lånekapital mv.	4 795	4 761	0	0	0	0	4 795	4 761
FORPLIKTELSE TIL KREDITTINSTITUSJONER								
Norske call money ¹	0	0	1 277	1 277	0	0	1 277	1 277
Utenlandske call money ¹	578	578	4 849	4 849	23	23	5 450	5 450
Sum forpliktelser til kredittinstitusjoner	578	578	6 126	6 126	23	23	6 727	6 727

¹ Call money er sikkerhetsstillelse for blant annet betalt/mottatt margin i forbindelse med derivater.

Note 10 Leieavtaler

MILLIONER KRONER	31.12.2024	31.12.2023
BRUKSRETTEIENDELER	EIENDOM	
Inngående balanse 01.01.	756	865
Avskrivninger	-108	-108
Fraregning	0	-2
Utgående balanse	648	756

MILLIONER KRONER	31.12.2024	31.12.2023
LEIEFORPLIKTELSE	EIENDOM	
Inngående balanse 01.01.	822	920
Avdrag	-101	-96
Fraregning	0	-2
Utgående balanse	721	822

MILLIONER KRONER	4. kvartal 2024	4. kvartal 2023	01.01.2024 -31.12.2024	01.01.2023 -31.12.2023
	EIENDOM			
Rentekostnader leieforpliktelser	5	5	19	21
Rentekostnader leieforpliktelser	5	5	19	21

Note 11 **Forpliktelser**

MILLIONER KRONER	31.12.2024	31.12.2023
Kortsiktig gjeld verdipapirhandel	388	729
Forskuddstrekk pensjonsordning	603	577
Leverandørgjeld	33	23
Derivater	4 540	1 139
Gjeld til kredittinstitusjoner	512	6 727
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring	53	1 279
Øvrige forpliktelser	37	35
Sum forpliktelser	6 167	10 508

Note 12 **Presentasjon av eiendeler og gjeld som er gjenstand for netto oppgjør**

31.12.2024 MILLIONER KRONER	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Finansielle instrumenter	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		Netto beløp
			Sikkerhet i kontanter	Sikkerhet i verdipapirer	
EIENDELER					
Finansielle derivater	1 193	-760	-512	0	0
Sum	1 193	-760	-512	0	0
PORTEFØLJEFORDELTE EIENDELER					
Sum eiendeler kollektivporteføljen	758	-758	-2	0	0
Sum eiendeler selskapsporteføljen	432	0	-510	0	0
Sum eiendeler investeringsvalgporteføljen	3	-2	0	0	0
Sum	1 193	-760	-512	0	0
GJELD					
Finansielle derivater	4 540	-760	-86	-4 673	46
Sum	4 540	-760	-86	-4 673	46
PORTEFØLJEFORDELT GJELD					
Sum gjeld kollektivporteføljen	4 497	-758	-82	-4 673	10
Sum gjeld selskapsporteføljen	25	0	0	0	25
Sum gjeld investeringsvalgporteføljen	17	-2	-4	0	11
Sum	4 540	-760	-86	-4 673	46

31.12.2023 MILLIONER KRONER	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Finansielle instrumenter	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		Netto beløp
			Sikkerhet i kontanter	Sikkerhet i verdipapirer	
EIENDELER					
Finansielle derivater	10 365	-1 077	-6 716	-2 755	149
Sum	10 365	-1 077	-6 716	-2 755	149
PORTEFØLJEFORDELTE EIENDELER					
Sum eiendeler kollektivporteføljen	9 814	-1 076	-6 114	-2 755	100
Sum eiendeler selskapsporteføljen	527	0	-578	0	32
Sum eiendeler investeringsvalgporteføljen	24	-1	-23	0	17
Sum	10 365	-1 077	-6 716	-2 755	149
GJELD					
Finansielle derivater	1 139	-1 077	-62	-5	0
Sum	1 139	-1 077	-62	-5	0
PORTEFØLJEFORDELTE GJELD					
Sum gjeld kollektivporteføljen	1 137	-1 076	-62	-5	0
Sum gjeld selskapsporteføljen	0	0	0	0	0
Sum gjeld investeringsvalgporteføljen	1	-1	0	0	0
Sum	1 139	-1 077	-62	-5	0

Formålet med noten er å vise den potensielle effekten av nettingavtaler i KLP; hvilke muligheter KLP har for å motregne bilaterale avtaler mot andre motparter dersom disse skulle gå konkurs, og beløpet som gjenstår om alle slike nettingavtaler materialiseres. Notene viser derivatposisjoner i balansen, samt en ytterligere tabell med tilsvarende informasjon sortert på de ulike porteføljene i selskapet.

Note 13 Kapitaldekning

I Solvens II-balansen inngår eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi. For KLPs forsikringsforpliktelser finnes det ikke observerbare markedsverdier. Disse beregnes derfor ved et beste estimat basert på aktuarielle forutsetninger. I tillegg kommer en risikomargin som skal reflektere en tredjeparts kapitalkostnader ved å overta disse forpliktelsene.

Kapitalgruppe 1 fremkommer av Solvens II-balansen, samt fondsobligasjonslånet. I utregningen av tellende ansvarlig kapital er fondsobligasjonslånet begrenset oppad slik at det maksimalt kan utgjøre 20 prosent av tellende ansvarlig kapital i kapitalgruppe 1. Eventuell overskytende eksponering vil inngå i kapitalgruppe 2. Kapitalgruppe 2 består ellers av ansvarlige lån, risikoutjevningfond og ikke-innbetalt supplerende kapital. Finanstilsynet har godkjent at KLPs vedtektsfestede etterinnkallingsrett kan regnes med som supplerende kapital med et beløp tilsvarende 2,5 prosent av foretakets premiereserve. Kapitalgruppe 3 består av eventuell netto utsatt skattefordel.

I utregningen av tellende ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet skal tellende kapitalposter i kapitalgruppe 1 utgjøre minst 50 prosent av solvenskapitalkravet, tellende kapitalposter i kapitalgruppe 3 skal utgjøre mindre enn 15 prosent av solvenskapitalkravet og summen av tellende kapitalposter i kapitalgruppe 2 og 3 skal ikke overstige 50 prosent av solvenskapitalkravet. I utregningen av tellende ansvarlig kapital til dekning av minstekapitalkravet skal tellende kapitalposter i kapitalgruppe 1 utgjøre minst 80 prosent av minstekapitalkravet og tellende kapitalposter i kapitalgruppe 2 skal ikke overstige 20 prosent av minstekapitalkravet. Kapitalposter i kapitalgruppe 3 samt supplerende kapital inngår ikke i

tellende ansvarlig kapital til dekning av minstekapitalkravet.

Uten bruk av midlertidig fradrag i forsikringstekniske avsetninger er foretakets solvenskapitaldekning 360 prosent som er godt over foretakets mål om minst 150 prosent. Med det midlertidige fradraget er solvenskapitaldekningen 360 prosent.

MILLIONER KRONER	31.12.2024	31.12.2023
TELLENDE ANSVARLIG KAPITAL		
Eiendeler	849 976	775 527
Forpliktelser	-801 782	-730 932
Eiendeler minus forpliktelser	48 194	44 595
- Risikoutjevningfond	-3 999	-3 674
+ Fondsobligasjonslån	1 429	1 434
Basiskapital - kapitalgruppe 1	45 624	42 355
Sum ansvarlig kapital - kapitalgruppe 1	45 624	42 355
Ansvarlige lån	3 514	3 280
Risikoutjevningfond	3 999	3 674
Basiskapital - kapitalgruppe 2	7 513	6 954
Etterinnkallingsrett	15 396	14 339
Supplerende kapital - kapitalgruppe 2	15 396	14 339
Sum ansvarlig kapital - kapitalgruppe 2	22 909	21 293
Utsatt skattefordel	0	0
Basiskapital - kapitalgruppe 3	0	0
Sum ansvarlig kapital - kapitalgruppe 3	0	0
Tellende ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet - kapitalgruppe 1	45 624	42 355
Tellende ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet - kapitalgruppe 2	7 349	7 162
Tellende ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet - kapitalgruppe 3	0	0
A Tellende ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet	52 973	49 517
Tellende ansvarlig kapital til dekning av minstekapitalkravet - kapitalgruppe 1	45 624	42 355
Tellende ansvarlig kapital til dekning av minstekapitalkravet - kapitalgruppe 2	735	838
B Tellende ansvarlig kapital til dekning av minstekapitalkravet	46 359	43 193
KAPITALKRAV		
Markedsrisiko	177 479	141 784
Motpartsrisiko	2 853	3 331
Forsikringsrisiko	139 577	112 930
Diversifisering	-67 269	-54 828
Operasjonell risiko	3 499	3 212
Tapsabsorberende evne til forsikringstekniske avsetninger	-239 992	-190 778
Tapsabsorberende evne til utsatt skatt	-1 447	-1 327
C Solvenskapitalkrav	14 698	14 323
Nominelt minstekapitalkrav	48	47
Det lineære minstekapitalkravet	2 287	4 191
Nedre grense (25 % av solvenskapitalkravet)	3 675	3 581
Øvre grense (45 % av solvenskapitalkravet)	6 614	6 446
D Minstekapitalkrav	3 675	4 191
KAPITALDEKNING		
Solvenskapitaldekning (A/C)	360 %	346 %
Minstekapitaldekning (B/D)	1262 %	1031 %

Kontaktinformasjon

KLP

Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringselskap
Pb. 400 Sentrum, 0103 Oslo
Organisasjonsnr.: 938 708 606

Besøksadresse

Dronning Eufemias gate 10, Oslo

klp.no

Tlf: 55 54 85 00

klp.no/kontakt